

TECNOTREE

Vuosikertomus 2016

Sisällys

Tecnotree 2016

Toimitusjohtajan katsaus	1
--------------------------	---

Avainluvut	4
------------	---

Hallinnointi

Hallitus	5
----------	---

Johtoryhmä	7
------------	---

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016	9
---	---

Kuvaus yhtiökokouksen, hallituksen ja hallituksen asettamien valiokuntien ja muiden valvontaa suorittavien elinten kokoonpanosta ja toiminnasta	10
---	----

Palkka- ja palkkioselvitys	19
----------------------------	----

Tilinpäätös

Tunnusluvut

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut	20
---	----

Tunnuslukujen laskentakaavat	
------------------------------	--

Hallituksen toimintakertomus	22
------------------------------	----

Liiketoiminnan kuvaus	23
-----------------------	----

Liikevaihto ja myynti	24
-----------------------	----

Tuloskehitys	25
--------------	----

Rahoitus, rahavirta ja tase	27
-----------------------------	----

Emoyhtiön oma pääoma	28
----------------------	----

Segmentti-informaatio	29
-----------------------	----

Maantieteelliset alueet	30
-------------------------	----

Henkilöstö	31
------------	----

Osake ja kurssikehitys	32
------------------------	----

Osakkeenomistajat	33
-------------------	----

Hallituksen valtuudet	35
-----------------------	----

Yrityssaneeraus	
-----------------	--

Riskit ja epävarmuustekijät	36
-----------------------------	----

Johto, tilintarkastajat sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmä	38
---	----

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt asiat	39
--	----

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	40
---	----

Vuoden 2017 näkymät	41
---------------------	----

Ehdotus tuloksen käsittelystä	42
-------------------------------	----

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	43
--	----

Konsernin tase	44
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	45
Konsernin rahavirtalaskelma	47
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	48
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	
1. Segmentti-informaatio	60
2. Liikevaihto	62
3. Liiketoiminnan muut tuotot	63
4. Materiaalit ja palvelut	64
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	65
6. Poistot ja arvonalentumiset	66
7. Liiketoiminnan muut kulut	67
8. Tutkimus- ja kehittämismenot	68
9. Rahoitustuotot ja -kulut	69
10. Tuloverot	70
11. Osakekohtainen tulos	71
Konsernin taseen liitetiedot	
12. Aineettomat hyödykkeet	72
13. Liikkeen arvonalentumistestaus	73
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	75
15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	76
16. Pitkäaikaiset saamiset	77
17. Vaihto-omaisuus	78
18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	79
19. Sijoitukset ja rahavarat	80
20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	81
21. Eläkeveloitteet	82
22. Korolliset velat	84
23. Ostovelat ja muut velat	85
24. Rahoitusriskien hallinta	86
25. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin	91
26. Muut vuokrasopimukset	93
27. Vakuudet ja vastuusitoumukset, ehdolliset velat	94
28. Lähipiiritapahtumat	95
29. Yrityssaneeraus	97
30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	99
Emoyhtiön tilinpäätös	
Emoyhtiön tuloslaskelma	100

Emoyhtiön tase	101
Emoyhtiön rahoituslaskelma	102
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	103
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	
1. Liikevaihto	106
2. Liiketoiminnan muut tuotot	107
3. Materiaalit ja palvelut	108
4. Henkilöstökulut	109
5. Poistot	110
6. Liiketoiminnan muut kulut	111
7. Rahoitustuotot ja -kulut	112
8. Tuloverot	113
Emoyhtiön taseen liitetiedot	
9. Aineettomat hyödykkeet	114
10. Aineelliset hyödykkeet	115
11. Sijoitukset	116
12. Vaihto-omaisuus	117
13. Pitkäaikaiset saamiset	118
14. Lyhytaikaiset saamiset	119
15. Rahat ja pankkisaamiset	120
16. Oma pääoma	121
17. Pakolliset varaukset	122
18. Pitkä- ja lyhytaikainen vieras pääoma	123
19. Vakuudet ja vastuusitoumukset	125
20. Yrityssaneeraus	126
21. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	127
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	128
Tilintarkastuskertomus	129

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2016 oli Tecnotreelle muutosten ja uudistusten aikaa

Uusi johtotiimi vei meitä huomattavasti eteenpäin kokonaisvaltaiseksi tuotetoimittajaksi, ja toimintojemme määrätietoinen vakauttaminen eri puolilla maailma auttoi meitä pienentämään liiketoimintamme kokonaiskustannuksia. Näiden toimien lisäksi saimme vuoden kuluessa aktiivisella markkinoinnilla uusia asiakkaita ja pystyimme uudistamaan jo olemassa olevia asiakassuhteitamme Latinalaisessa Amerikassa sekä Lähi-idässä ja Afrikassa. Lisäksi velkasaneerausohjelmamme hyväksyttiin, ja pääsimme sopimukseen pitkään kertyneistä saatavista Latinalaisessa Amerikassa. Saatoimme loppuun myös useita pitkään jatkuneita asiakasprojekteja, ja saimme solmituksi tärkeitä uusia sopimuksia uuden avoimeen lähdekoodiin perustuvan BSS-tarjontamme osalta. Nämä saavutukset vahvistivat käsitystä siitä, että tuotestrategiamme ja suunnitelmamme ovat oikeansuuntaisia. Vakautimme ja harmonisoimme myös BSS-tuotteidemme tarjontaa, jotta tuotteemme vastaavat entistä paremmin visiotamme digitaalisesta markkinapaikasta.

Yrityksen kassatilanne ja maksuvalmius olivat kuitenkin edelleen erittäin vaikeat. Yritys teki vuoden 2016 aikana tämän tilanteen parantamiseksi monia toimenpiteitä, joihin kuului muun muassa kertaluonteinen kulusäästöohjelma, asiakassaatavien määrätietoinen periminen sekä ulkoisen rahoituksen ja investointien etsiminen. Taloudellinen tilanne on tästä huolimatta edelleen kriittinen.

Toimitusjohtajan selonteko kertaluonteisista eristä:

Padma Ravichander

Määrätietoisesti konsolidoimme ja alensimme operatiivisia kuluja.

KONSERNIN TULOSLASKELMA MEUR	IFRS	Kerta-	Toimitusjohtajan	Oikaistu tulos
	2016	luonteiset erät	näkemys kertaluonteisista kuluista	
	2016	2016	2016	2015
Liikevaihto	60,1		60,1	76,4
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-70,2	13,2 ¹	-57,0	-64,4
LIIKETULOS	-10,1	13,2	3,1	12,0
Rahoituserät	3,8	-5,5 ²	-1,7	-11,4
Tilikauden tulos	-6,3	7,7	1,4	0,6

¹ Alaskirjaukset edellisten vuosien toimituksista Latinalaiseen Amerikkaan (9,2) ja edellisen vuoden saatavasta (1,7) sekä säästöohjelmaan liittyvä kertaluonteinen kulu (2,3).

² Maksuohjelman vahvistamisen myötä velkojen leikkauksesta syntynyt positiivinen tulosvaikutus (6,6) ja korkovarauksen purkamisesta kirjautunut tulo (2,7), verot (-3,8).

Vuonna 2016 liikevaihtomme Latinalaisessa Amerikassa oli alempi kuin edellisenä vuonna ja osa Lähi-idän ja Afrikan alueen liikevaihdosta siirtyi vuodelle 2017 johtuen asiakasprojektien toimituksista ja valmistusasteesta. Liikevaihtomme tilikaudella oli 60,1 milj. EUR (76,4).

Osana tuloksellisesta kasvua ja jatkuvaa kustannusten optimointia kerroimme elokuussa 2016 aloittavamme kustannussäästöohjelman. Tavoitteenamme on vähentää vuositasolla henkilöstökuluja 5 milj. EUR, joka vastaa 100 henkilötyövuotta. Suunnitelmamme on vähentää henkilöstöä maailmanlaajuisesti Suomessa, Intiassa, Brasiliassa, Aasian ja Tyynenmeren alueella ja muissa toimipisteissä. Tecnotreen henkilöstö väheni näiden toimenpiteiden seurauksena 116 henkilöllä maailmanlaajuisesti. Vuoden 2016 lopussa kustannussäästöohjelmasta saadut tuotot olivat 2,3 milj. EUR.

Ilman latinalaisamerikkalaisesta asiakkaastamme johtuvia poikkeuksellisia kertaluonteisia kuluja ja alaskirjauksia, tulos ennen veroja ja muita kuluja oli 3,1 milj. EUR (12,0). Espoon käräjäoikeudessa hyväksytyn yrityssaneerausohjelman myötä oikaistu nettotuloksemme oli 1,4 milj. EUR positiivinen (0,6).

Maksuohjelman vahvistamisen myötä kirjasimme tulokseen kertaluonteisen positiivisen 6,6 miljoonan euron suuruisen erän velkajärjestelyn tuloksena. Lisäksi poistimme korkokulujen varauksia yhteensä 2,7 miljoonalla eurolla.

Toimintamme vuonna 2016

Uusi avoimeen lähdekoodiin perustuva BSS-tuotetarjontamme sai vuonna 2016 ennätyksellisen määrän uusia asiakkaita:

- Suomalainen mobiilioperaattori Ukkoverkot valitsi pilvipalveluilleen BSS Express -järjestelmän, joka toimitettiin SaaS-mallin mukaisesti. Teimme myös sopimuksen Convergent Billing Platform -ratkaisun toimittamisesta länsiafrikkalaiselle operaattorille, jolla on 60 miljoonaa asiakasta.
- Eteläaasialainen Nepal Telecom valitsi AgilityTM Mediation ja Interconnect -yhdysliikennejärjestelmän korvaamaan operaattorin olemassa olevat järjestelmät. Sopimuksen arvo oli 3 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Airtel Groupiin kuuluva EMTel Mauritius valitsi ratkaisumme, joka laajentaa operaattorin tavoitettavuus- ja sisällönhallinta-alustoja.
- Kaakkoisafrikkalainen operaattori valitsi BSS-järjestelmämme GSM-, FXL-, ISP- ja IPTV -palveluidensa toteuttamiseen. Sopimuksen arvo on 8 milj. USD ja arvioimme toimitusten päättyvän kyseiselle operaattorille vuoden 2017 aikana.

Sovimme vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä latinalaisamerikkalaisen asiakkaamme kanssa järjestelystä, jossa asiakas maksaa meille 6 milj. EUR ja teimme jäljelle jääneisiin saataviin liittyneen vuoden 2016 viimeiselle neljännekselle raportoidun noin 9 miljoonan euron alaskirjauksen.

Konsernin liiketoiminnan kulut pienenevät 50,9 miljoonaan euroon (53,2) (erotus 2,3). Optimoimme ja yhdenmukaistimme toimintojamme Latinalaisessa Amerikassa, Euroopassa, Lähi-idän ja Afrikan alueella sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella. Selkeytimme merkittävästi myös tuotevalikoimaamme vuoden 2016 aikana varmistaaksemme, että meillä on tarkoituksenmukaiset tuotteet, jotka täydentävät BSS-ratkaisuja. Samalla pystyimme merkittävästi lyhentämään tuotteidemme tuloaikaa markkinoille.

Riskitekijöihin kuuluvat edelleenkin toiminnot maissa, joissa on suuria ulkomaan valuuttaan liittyviä rajoituksia, jotka vaikuttavat kassavirtaamme ja maissa, joissa lähdeverotus vaihtelee ja on korkea.

Vuoden 2017 näkymät

Olemme sitoutuneet jatkamaan sisäisen muutoksen matkaamme vuoden 2017 aikana. Yksinkertaistamamme tuotevalikoimaamme ja valloittamamme markkinoita kehittämällä toimintaamme, laatuamme, joustavuuttamme sekä liiketoimintamallejamme.

Kriittisestä taloustilanteesta johtuen Tecnotree suunnittelee pienentävänsä käyttökustannuksiaan vuoden 2017 aikana vielä 5 miljoonalla eurolla. Pyrimme tähän tavoitteeseen vähentämällä kiinteistöjen vuokrausta, matkustus- ja majoituskuluja ja ulkoistettujen palveluiden käyttöä sekä yhdistämällä liiketoimintoja että säästämällä edelleen

henkilöstökuluissa.

Ryhdyimme toimenpiteisiin kehittääksemme rakenteitamme ja prosessejamme, jolloin voimme edelleen pienentää valuuttakurssiriskejä ja lähdeveroja.

Kiinnitämme entistä enemmän huomiota saatavien oikea-aikaiseen perimiseen kehittämällä edelleen toimitustemme laatua ja oikea-aikaisuutta.

Vuonna 2017 ja tulevaisuudessa vahvistamme luonnettamme tuotetoimittajana. Yhdistämme BSS-alustallamme vankan kokemuksemme telekommunikaatiosta hyvän asiakaskokemuksen luomiseen tarjoamalla tunnusomaista suomalaista designia ja huippulaatua. Pilvipalvelun mahdollistama, yhteensopiviin tuotteisiin perustuva mikropalvelu auttaa meitä luomaan digitaalisen markkinapaikan omille tuotteillemme sekä toimivan ympäristön kumppaniemme tuotteille ja palveluille. Tämä tuo todellista liiketoiminnallista arvoa asiakkaillemme.

Padma Ravichander, toimitusjohtaja

Avainluvut

VUOSI 2016

- Tilikauden liikevaihto oli 60,1 miljoonaa euroa (76,5).
- Oikaistu liiketulos oli 1,2 miljoonaa euroa (12,0) ja liiketulos oli -10,1 miljoonaa euroa (11,7).
- Oikaistu tilikauden tulos oli -4,2 miljoonaa euroa (0,6) ja tilikauden tulos -6,3 miljoonaa euroa (0,2).
- Tilikauden rahavirta investointien jälkeen oli -0,9 miljoonaa euroa (6,3) ja rahavarat olivat 3,5 miljoonaa euroa (6,4). Yhtiön rahatilanne jatkui kireänä.
- Osakekohtainen tulos oli -0,05 euroa (0,00).

	2016	2015	2014	2013	2012
Liikevaihto, M€	60,1	76,5	74,0	73,9	73,4
Liikevaihto, muutos %	-21,4	3,4	0,1	0,7	17,9
Oikaistu liiketulos, M€ ¹	1,2	12,0	3,7	3,3	-4,9
Liiketulos, M€	-10,1	11,7	3,3	1,6	-12,4
% liikevaihdosta	-16,8	15,2	4,4	2,2	-16,9
Tulos ennen veroja, M€	-5,6	7,8	-2,4	4,1	-13,7
Oikaistu tilikauden tulos, M€ ²	-4,2	0,6	-8,9	-0,8	-9,5
Tilikauden tulos, M€	-6,3	0,2	-9,3	-2,5	-17,0
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, €	-0,05	0,00	-0,08	-0,02	-0,16
Tilaukanta, M€	24,9	26,8	38,9	45,0	54,2
Rahavirta investointien jälkeen, M€	-0,9	6,3	-1,8	-4,6	1,3
Rahavarojen muutos, M€	-3,0	4,2	-4,2	-3,8	4,8
Rahavarat, M€	3,5	6,4	2,5	6,6	11,3
Omavaraisuusaste %	17,9	23,9	22,5	30,3	40,2
Nettovelkaantumisaste %	195,6	145,2	172,7	113,4	50,0
Henkilöstö tilikauden lopussa	818	934	993	1 059	1 116

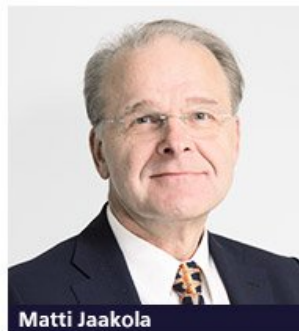
¹ Oikaistu liiketulos = liiketulos ilman kertaluonteisia kuluja

² Oikaistu tilikauden tulos = tilikauden tulos ilman kertaluonteisia kuluja ja rahoituskuluihin sisältyviä velkasaneerauksen tuottoja.

Vertailukausien luvut on oikaistu vastaaviksi.

Viitaten Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) julkaisemiin vaihtoehtoisten taloudellisten tunnuslukujen raportointia koskevien uusiin ohjeisiin, Tecnotree käyttää vaihtoehtoisina tunnuslukuina ”oikaistua liiketulosta” sekä ”oikaistua kauden tulosta”. Nämä tunnusluvut ovat kuvattu ylläolevan taulukon alaviiteissä ja Tuloskehitys-osion taulukossa Tuloslaskelman avainluvut.

Hallitus

Harri Koponen, s. 1962, merkonomi, eMBA, taloustieteiden tohtori h.c
Hallituksen puheenjohtaja, 2011–
Hallituksen jäsen, 2008–
Päätoimi: toimitusjohtaja, Oy Osaka Ltd, 2010–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 658 352 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Pentti Heikkinen, s. 1960, KTM
Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)
Hallituksen varapuheenjohtaja, 2013–
Hallituksen jäsen, 2009–
Päätoimi: perustaja ja hallituksen puheenjohtaja, Solidabis Oy, 2016–
Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 398 019 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Matti Jaakola, s. 1955, KTM
Hallituksen jäsen, 14.4.2015 -
Päätoimi: toimitusjohtaja, CapWell Oy, 2006 -
Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl, lähipiirin omistukset 36 000 kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Pirjo Pakkanen, s. 1954, ekonomi, eMBA
Hallituksen jäsen, 9.5.2016 -
Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl
Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi

Hallituksen jäsen, 2001–

Päätoimi: toimitusjohtaja, Investsum Oy, 1984–

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 2 147 937 kpl, lähipiirin omistukset 1 632 796 kpl.

Riippumaton Tecnotreestä ja yrityksen merkittävistä osakkeenomistajista.

Johtoryhmä

Padma Ravichander

Kirsti Parvi

Reija Virrankoski

Indrajit Chaudhuri

Sanjay Ketkar

Mike Keegan

Udayan Kelkar

Padma Ravichander, s. 1959

Päätoimi: toimitusjohtaja, 9.5.2016-

Tecnotree osakkeita: 197 303 kpl

Kirsti Parvi, s. 1958, Yo-merkonomi, eMBA

Päätoimi: talousjohtaja 1.10.2016 –

Reija Virrankoski, s. 1965, FM

Päätoimi: henkilöstöjohtaja, 1.4.2014-

Tecnotree osakkeita: -

Lähipiirin omistus: 10 000 kpl

Indrajit Chaudhuri, s. 1970, insinööri

Päätoimi: tuotehallintajohtaja, 1.6.2016-

Sanjay Ketkar, s. 1956, insinööri

Päätoimi: tuotekehitysjohtaja, Intia, 1.6.2016-

Mike Keegan, s. 1965, insinööri

Päätoimi: myyntijohtaja, Latinalainen Amerikka, 1.6.2016-

Udayan Kelkar, s. 1963, insinööri

Päätoimi: myyntijohtaja, Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka/Aasia, 1.6.2016 -

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2016

Tecnotree Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtaelinten vastuut ja velvoitteet määräytyvät Suomen lakien mukaisesti. Tecnotree Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Tecnotree-konsernin. Yhtiön kotipaikka on Espoo.

Vuonna 2016 Tecnotree on noudattanut NASDAQ Helsinki Oy:ssä listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevaa suositusta (ns. corporate governance -suositus). Tämä selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2015) mukaan ja annettu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2015) löytyy www.cgfinland.fi – sivuilta ja tämä selvitys Tecnotreen internetsivuilta www.tecnotree.com .

Kuvaus yhtiökokouksen, hallituksen ja hallituksen asettamien valiokuntien ja muiden valvontaa suorittavien elinten kokoonpanosta ja toiminnasta

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Tecnotreen ylin päätöksentekoeelin. Yhtiökokouksen tehtävät on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä. Niistä tärkeimpiä ovat yhtiöjärjestyksen muuttaminen, tilinpäätöksen hyväksyminen, voitonjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valitseminen ja heille maksettavista palkkioista päättäminen.

Hallitus

Tecnotreen hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta, minkä mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus.

Hallitus vastaa toimitusjohtajan lisäksi myös siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallituksen tehtävänä on lisäksi edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua linjaamalla yhtiön liiketoiminta siten, että se pitkällä aikavälillä tuottaisi mahdollisimman hyvän tuoton yhtiön sijoitetulle pääomalle.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Tecnotreen hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen ja vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus nimittää yrityksen toimitusjohtajan.

Tecnotreen hallituksen jäsenillä ei ole lakiin perustuvien tehtävien lisäksi muita erityistehtäviä. Hallituksen jäsenet ovat myös hallituksen valiokuntien jäseniä.

Hallitus on laatinut toimintansa tueksi työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät, toimintatavat, kokouskäytäntö ja päätöksentekomenettely.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa liiketoimintastrategian
- vahvistaa yrityksen ja sen tytäryhtiöissä toiminnassa noudatettavat arvot
- hyväksyy vuosittain liiketoimintasuunnitelman sekä valvoo sen toteuttamista
- päättää yrityksen keskeisestä organisaatorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätöksen ja osavuositarkastukset
- määrittelee yrityksen osinkopolitiikan ja tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen maksettavan osingon määrästä
- nimittää yrityksen toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen ja päättää heidän palkkauksestaan ja toimisuhteen ehdoista
- päättää yrityksen johtoryhmän jäsenten nimityksistä ja heidän palkkauksestaan
- päättää yrityksen ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmästä sekä muun henkilöstön palkitsemisjärjestelmien periaatteista
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä yritysostoista, myynneistä tai -järjestelyistä
- vahvistaa merkittävät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet

- päättää yhtiön pääomarakenteesta
- vahvistaa sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet
- arvioi vuosittain toimintaansa
- vastaa muista hallitukselle osakeyhtiölaissa tai muualla säädetyistä tehtävistä
- päättää tarvittaessa tarkastus-, palkitsemis- ja/tai nimitysvaliokunnan tai muun valiokunnan perustamisesta.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumaton. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet:

Hallituksen jäsenten lukumäärää ja hallituksen kokoonpanoa ehdotettaessa ja päätettäessä otetaan huomioon hallituksen monimuotoisuus, yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe tavoitteena mahdollistaa hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen monimuotoisuuden toteuttamiseksi yhtiön hallitus huomioi hallituksen kokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelussa jäsenten iän, sukupuolen, koulutuksen ja kokemuksen.

Yhtiön tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna monimuotoisesti eri toimiala- ja markkinaosaaminen, eri ammatti- ja koulutustaustat, monipuolinen ikäjakauma ja molemmat sukupuolet.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa sisäisellä itsearviointimenettelyllä. Hallituksen ikäjakauma on 55 – 71 vuotta ja hallituksessa on naisjäsen ja muut edellä mainitut tavoitteet ovat täyttyneet. Yhtiön nykyisessä tilanteessa jatkuvuus on nähty tärkeäksi, mutta hallitus pyrkii jatkossa edelleen kehittämään monimuotoisuutta.

Hallituksen työjärjestys on esitetty kokonaisuudessaan yhtiön internetsivuilla.

Toukokuun 9. päivänä 2016 pidetty yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi (5) jäsentä, jotka valittiin toimikaudeksi, joka päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tecnotreen hallitus on arvioinut Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti jäsentensä riippumattomuuden yhtiöstä ja osakkeenomistajista. Arvioinnin perusteella kaikki viisi hallituksen jäsentä ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsenet

Harri Koponen, s. 1962, merkonomi, eMBA, taloustieteiden tohtori h.c

Hallituksen puheenjohtaja, 2011–

Hallituksen jäsen, 2008–

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Oy Osaka Ltd, 2010–

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 658 352 kpl,

Pentti Heikkinen, s. 1960, KTM

Stanford Graduate School of Business (Stanford Executive Program 2001)

Hallituksen varapuheenjohtaja, 2013–

Hallituksen jäsen, 2009–

Päätoimi: Perustaja ja hallituksen puheenjohtaja, Solidabis Oy, 2016

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 398 019 kpl

Matti Jaakola, s. 1955, KTM

Hallituksen jäsen, 14.4.2015 -

Päätoimi: Toimitusjohtaja, CapWell Oy, 2006 -.

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen
Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl, lähipiirin omistukset 36 000 kpl

Christer Sumelius, s. 1946, diplomiekonomi

Hallituksen jäsen, 2001–

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Investsum Oy, 1984–.

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 3 780 733 kpl, lähipiirin omistukset 1 632 796 kpl

Pirjo Pakkanen, s. 1954, ekonomi, eMBA

Hallituksen jäsen, 9.5.2016–

Yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä omistajista riippumaton hallituksen jäsen

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl,

Tecnotreen hallitus kokoontui vuoden 2016 aikana 20 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen hallituksen kokouksiin oli noin 97 prosenttia.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin ja vuosipalkkio sekä kokouspalkkiot:

Hallituksen jäsen	Osallistuminen	Maksetut palkkiot (euroa)
Harri Koponen	19/20	57 033
Pentti Heikkinen	20/20	36 000
Matti Jaakola	20/20	30 133
Christer Sumelius	18/20	29 633
Pirjo Pakkanen	11/11	12 599

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta, nimettiin 9.5.2016

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu:

- seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää
- kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- arvioida lakisääteisen tilintarkastuksen tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta
- ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- seurata yhtiön taloudellista tilannetta sekä
- pitää yhteyttä tilintarkastajaan ja käydä läpi tilintarkastajan tarkastusvaliokunnalle
- laatimia raportteja.

Tarkastusvaliokuntaan kuului neljä hallituksen jäsentä, Pirjo Pakkanen (puheenjohtaja), Harri Koponen, Matti Jaakola ja Pentti Heikkinen. Kokouksiin osallistuivat myös yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja.

Tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen valiokunnan kokouksiin oli noin 85 prosenttia.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen.

Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin 2016:

Pirjo Pakkanen	5/5
Harri Koponen	3/5
Matti Jaakola	4/5
Pentti Heikkinen	5/5

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta, nimitettiin 9.5.2016

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluu:

- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen valmistelu
- yhtiökokoukselle tehtävän hallitusten jäsenten palkitsemisasiota koskevan ehdotuksen valmistelu
- hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaiden etsiminen
- yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen esittely
- toimitusjohtajan ja muun johdon nimitysasioiden valmistelu sekä heidän seuraajiensa kartoittaminen
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkkauksen ja muiden taloudellisen etuuksien valmistelu
- yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu
- toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisen arviointi sekä huolehtiminen
- palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksessa

Palkitsemis- ja nimitysvaliokuntaan kuului kolme hallituksen jäsentä: Harri Koponen, Matti Jaakola ja Christer Sumelius (puheenjohtaja).

Valiokunta kokoontui 3 kertaa vuoden aikana. Jäsenten osallistuminen valiokunnan kokoukseen oli 67 prosenttia.

Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin 2016

Christer Sumelius	3/3
Harri Koponen	1/3
Matti Jaakola	2/3

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävä on Tecnotreen liiketoiminnan johtaminen ja kehittäminen Suomen osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla.

Toimitusjohtajan vastuulla ovat myös sijoittajasuhteet, konserniviestintä, pitkän aikavälin strategia- ja taloussuunnittelu sekä merkittävät operatiiviset päätökset ja niiden toteuttamisen valvonta. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat ja raportoi tehtävistään hallitukselle.

Padma Ravichander s. 1959, Computer Science and IT (Dip), Concordia University, Montreal Canada, graduate of Executive Management School Stanford University, California, USA

Päätoimi: Toimitusjohtaja, 9.5.2016- (vt. toimitusjohtajana 18.4 – 8.5.2016)

Ilkka Raiskinen, s. 1962, diplomi-insinööri toimi yhtiön toimitusjohtajana 18.4.2016 saakka.

Johtoryhmä

Tecnotree-konsernilla oli vuoden 2016 lopussa seitsemänjäseninen (7) johtoryhmä, johon kuuluivat toimitusjohtaja, kaksi myyntijohtajaa, tuotehallintajohtaja, tuotekehitysjohtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

Johtoryhmän tehtävänä on toimitusjohtajan avustaminen, yhtiön liiketoimintojen valvominen ja kehittäminen asetettujen strategioiden ja tavoitteiden mukaisesti, konsernitasoisten menettelytapojen luominen, riskienhallintaprosessien tukeminen, yhtenäisen henkilöstöpolitiikan ja palkitsemiskäytännön seuraaminen sekä sidosryhmäsuhteiden hoitaminen. Johtoryhmä kokoontuu vähintään kerran kuussa.

Johtoryhmän jäsenet

Johtoryhmän jäsenet, vastualueet ja johtoryhmän jäsenyyden ajakohta:

Padma Ravichander

Päätoimi: Toimitusjohtaja, 2011-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: 197 303 kpl,

Kirsti Parvi s. 1958, Yo-merkonomi, eMBA

Päätoimi: Talousjohtaja, 1.10.2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl

Reija Virrankoski s. 1965, FM

Päätoimi: Henkilöstöjohtaja, 2014-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl, lähipiirimistukset 10 000 kpl

Indrajit Chaudhuri s. 1970, Insinööri

Päätoimi: Tuotehallintajohtaja, 1.6. 2016 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl

Sanjay Ketkar s. 1956, Insinööri

Päätoimi: Tuotekehitysjohtaja, 1.6.2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl

Mike Keegan s. 1965, Insinööri

Päätoimi: Myyntijohtaja, Latinalainen Amerikka, 1.6..2016-

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016 - kpl,

Udayan Kelkar s. 1963, Insinööri

Päätoimi: Myyntijohtaja, Eurooppa, MEA ja APAC, 1.6.2016 -

Tecnotreen osakkeita 31.12.2016: - kpl

Lisäksi johtoryhmään kuuluivat:

Ilkka Aura, aluejohtaja, Eurooppa ja Amerikat, 31.7.2016 asti

Timo Ahomäki, teknologiajohtaja, 31.5.2016 asti

Tuomas Wegelius, talousjohtaja, 30.9.2016 asti

Palkka- ja palkkioselvitys

Päätöksenteko

Tecnotree Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun konsernijohtoon palkkauksen ja muut taloudelliset etuudet yksi yli yhden -periaatteella.

Keskeiset periaatteet

Tecnotree-konsernin palkitsemisjärjestelmä on suunniteltu edistämään kilpailukykyä ja yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä vaikuttamaan osakasarvon myönteiseen kehitykseen. Palkitsemisohjelmat perustuvat ennalta määritettyihin ja mitattaviin suoritus- ja tuloskriteereihin. Nykyisellään Tecnotreellä ei ole pitkän aikavälin palkitsemisohjelmia. Sen sijaan lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmia on olemassa.

Palkitsemisraportti

Hallituksen jäsenten vuosipalkkiot

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan seuraavasti:

- puheenjohtajalle maksetaan 50 000 euroa vuodessa
- varapuheenjohtajalle 30 000 euroa vuodessa
- jäsenille 23 000 euroa vuodessa
- kokouspalkkiona maksetaan puheenjohtajalle 800 euroa ja jäsenille 500 euroa kokoukselta
- valiokuntien kokouspalkkiona maksetaan 500 euroa kokoukselta

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille korvataan myös kohtuulliset matkakustannukset.

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen

Johdon palkitsemisjärjestelmä

Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on kilpailukykyinen palkitseminen avainresurssien sitouttamiseksi ja saamiseksi. Toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon nykyinen palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta ja lyhyen aikavälin taloudellisiin tavoitteisiin pohjautuvasta tulospalkkiosta. Tulospalkkiojärjestelmän mahdollinen tuotto on sidottu konsernikohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen, joita ovat liikevaihdon ja liikevoiton kehitys. Liiketoiminta-alueiden johtajilla on määritelty tavoitteeksi myös saatujen tilausten kehitys. Tavoitteet määritellään vuosittain.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Toimitusjohtajan palkan muuttuva osa, vuosittainen lyhyen aikavälinbonusohjelma (STI), on 50% tavoitetasolla ja 100% maksimissaan vuosiperuspalkasta. Vuosibonus perustuu liikevaihtoon, laatuindeksiin ja net sales cash inflow. Toimitusjohtajan vuosibonus edellyttää voimassaolevaa työsuhdetta vuoden lopussa. Toimitusjohtaja irtisanomisaika on kuusi kuukautta, jos yhtiö irtisanoo hänet, ja kuusi kuukautta toimitusjohtajan irtisanoutuessa itse. Yhtiön tekemän irtisanomisen perusteella toimitusjohtajalle maksetaan korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan.

Toimitusjohtaja Padma Ravichanderille maksettiin vuonna 2016 alkaen 18.4. palkkaa ja palkkioita 478 438 euroa. Lisäksi toimitusjohtaja Ilkka Raiskiselälle maksettiin vuonna 2016 palkkaa 439 480 euroa

Muu johto

Johtoryhmän jäsenten palkkojen muuttuvassa osassa, vuosittaisessa lyhyen aikavälin bonusohjelmassa (STI), on jäsenen roolista riippuva tavoite- ja maksimitaso. Johtoryhmän jäsenen vuosibonus edellyttää voimassaolevaa työsuhdetta vuoden lopussa. Johtoryhmän jäsenten eläkeiät perustuvat soveltuvaan paikalliseen lainsäädäntöön. Johtoryhmän jäsenten työsuojimusten irtisanomisaika vaihtelee kahden ja kuuden kuukauden välillä, jos yhtiö irtisanoo jäsenen ja kahden ja kuuden kuukauden välillä, jos jäsen irtisanoo työsuojimuksen.

Vuonna 2016 muulle johtoryhmälle maksettiin palkkaa ja muita työsuojde-etuuksia yhteensä 1 044 175 euroa, josta kiinteän palkan osuus oli 85 %.

KUVAUS TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEISTÄ

Yhtiön yleiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan ja raportoinnin tavoite on varmistaa, että yrityksen toiminta on tehokasta, tieto on luotettavaa, vallitsevaa lainsäädäntöä ja sisäisiä toimintaperiaatteita noudatetaan. Yrityksen johto on vastuussa sisäisen valvonnan suorittamisesta.

Riskienhallinnan tehtävänä on yhtiön liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittävimpien riskien tunnistaminen, hallinta ja seuraaminen siten, että yhtiön strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Konsernin johtoryhmä on vastuussa riskienhallintaprosessista.

Valvontatoimenpiteet

Yhtiön taloudellisessa raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti yhteistä talousjärjestelmää, jonka tiedot ovat eri yhtiöiden osalta nähtävissä myös pääkonttorissa. Vastaavasti myös emoyhtiön kirjanpitoa voidaan tarvittaessa tarkastella muissa toimistoissa. Konsernin raportointi tapahtuu kuukausittain erillisen järjestelmän avulla. Toteutumatietoja verrataan budjettiin ja ylimmällä tasolla myös edelliseen ennusteeseen. Merkittävät poikkeamat selvitetään.

Pääasialliset valvontatoimenpiteet ovat ajankohtaisten ennusteiden laadinta, toteutuneiden, ennustettujen ja aikaisempien kausien tietojen poikkeamien analysointi ja tapahtuma- ja prosessitason valvontatoimenpiteet sekä sisäiset tarkastukset. Yhtiöllä ei ole omaa sisäisen tarkastuksen toimintoa. Valvonnasta vastaa pääkonttorin talousosasto.

Vuosibudjetit laaditaan ja yksityiskohtaiset tavoitteet asetetaan strategisten suunnitelmien perusteella loka-joulukuussa. Hallitukselle esitetään alustava budjetti marraskuussa ja saadun palautteen perusteella laaditaan lopullinen budjetti, jota käsitellään hallituksen kokouksessa joulukuussa. Tämä sisältää myös toimintasuunnitelmat. Niiden pohjalta laaditaan kullekin henkilölle omat henkilökohtaiset tavoitteet.

Päivitetty liiketulosennuste esitetään kuukausittaisessa hallituksen kokouksessa. Kuukausiraportoinnissa esitetään päättyneen kauden viimeisin ennuste, toteuma ja seuraavan kauden ennuste.

Myyntin, liikevaihdon ja kassavirran ennusteita käsitellään kuukausittain tai tarvittaessa useammin alueittain puhelinkokouksissa. Ennusteet jaotellaan todennäköisyyden mukaan eri kategorioihin ja johtoryhmä päättää näiden tietojen perusteella hallitukselle esitettävästä ennusteesta.

Yrityksen talousjohto yhdessä muun johdon kanssa pyrkii varmistamaan kuukausiraportoinnin virheettömyyden. Tecnotreellä on erillinen myynnin tuloutuksessa noudatettava ohje. Linjaorganisaatio on vastuussa budjeteista ja ennusteista. Konsernin talousjohdon tehtävä on koota nämä budjetit ja ennusteet hyväksytyjen aikataulujen mukaisesti ja valvoa suunnitelmien luotettavuutta. Hallitukselle raportoidaan suunnitelmien ja toteuman olennaiset eroavaisuudet ja mahdolliset virheet korjaustoimenpiteineen.

Konsernin talousjohto suorittaa ulkoisen ja sisäisen raportoinnin oikeellisuuden valvontaa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen talousjohdon suorittamassa valvonnassa painotetaan erityisesti liikevaihdon tuloutumista ja myyntisaamisten seurantaa.

Riskienhallinta

Tecnotreen yleiset, vuosittain tehtävät ulkoisia riskejä koskevat johtoryhmän arvioinnit määrittelevät suurimmat riskit. Nämä arvioinnit tehdään pisteyttäen eri riskien todennäköisyyttä ja vaikutusta, minkä perusteella syntyy riskikartta. Kullekin merkittävälle riskille määritetään toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Merkittävimpiä riskejä on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa. Hallitus vahvistaa merkittävimmät riskienhallintaa koskevat toimintaperiaatteet.

Yksi yhtiön merkittävimmistä riskeistä on ollut rahan riittävyys. Espoon käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 täydennetyt saneerausohjelmaehdotuksen ja päätöksen myötä saneerausmenettely lakkasi. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyivät 20.6.2025.

Yrityksen hallintoa ja ohjausta suoritetaan kirjallisten toimintaperiaatteiden avulla. Myyntisopimusten tekoon, luottopäätöksiin, varainhallintaan, valuuttasuojauksiin, ostoihin ja asioiden hyväksymiseen tehdyt linjaukset ovat yrityksen tärkeimmät toimintaperiaatteet.

Suuri osa Tecnotreen riskeistä liittyy myyntiin. Näitä riskejä saadaan vähennettyä systemaattisella tarjousten läpi käymisellä. Tecnotreellä on yhdenmukaiset tarjousten käsittelyyn liittyvät periaatteet (ns. bid review) ja käytännöt.

Tytäryhtiöiden ja ulkomaisten toimipisteiden omat suositukset ja toimintaperiaatteet ovat linjassa konsernitason suositusten ja toimintaperiaatteiden kanssa. Yhtiö on määrittänyt itselleen eettiset ohjeet (Code of Conduct).

Konsernin valuutta-, korko- ja likviditeettiriskien hallinnasta sekä operatiivisia riskejä koskevista vakuutuksista vastaa yhtiön talousjohto.

Yhtiön johtoryhmä käsittelee riskejä ja niiden hallintaa kokouksissaan säännöllisesti. Toimitusjohtaja raportoi niistä hallitukselle.

Taloudelliseen raportointiin liittyviä riskejä vähentävät konsernin käytössä olevat raportointi- ja valvontatavat. Suurin osa myyntiin liittyvistä tapahtumista on emoyhtiössä, yhtiöt noudattavat samaa tilikarttaa ja IFRS-sääntöjä sekä käyttävät samoja, kattavan tiedon sisältäviä ohjelmistoja, varainhallinto ja rahoitus on keskitetty konsernihallintoon sekä sopimukset ja toimintaohjeet on tallennettu helposti käytettävään arkistoon.

Lähipiiriliiketoimet

Tecnotree arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioituiksi yhtiön päätöksenteossa. Yhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Yhtiö huolehtii lähipiiriin kuuluvien osapuolien ja liiketoimien määrittelystä ja tunnistamisesta.

Tietyt lähipiiriliiketoimet julkistetaan pörssin sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Tecnotree Oyj:llä ei 2016 ollut olennaisia, tavanomaisesta liiketoiminnasta tai markkinaehdoista poikkeavia lähipiiriliiketoimia.

Sisäpiiriasiat

Tecnotree-konsernissa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa sisäpiirisääntelyä ja Nasdaq Helsingin sisäpiiriohjetta. Lisäksi konsernissa on oma sisäpiiriohje, joka täydentää Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Sisäpiiriohjetta päivitetään tarvittaessa. Sisäpiiriohje on luettavissa yhtiön intranetsivuilla.

Tecnotreen sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja. Sisäpiirivastaavan tehtävänä on yhtiön sisäinen tiedottaminen ja kouluttaminen sisäpiiriasioissa ja sisäpiiriasioiden valvonta (mm whistleblowing-järjestelmä). Sisäpiirivastaava vastaa myös kaupankäyntirajoituksen sekä johtohenkilöiden ja näiden lähipiiriin liiketoimien ilmoitus- ja julkistamisvelvollisuuden hoitamisesta. Yhtiön on nimittänyt myös sisäpiirirekisterin hoitajan.

Tecnotree on päättänyt ylläpitää erillistä luetteloa pysyvistä sisäpiiriläisistä, joilla on asemansa tai työnsä perusteella jatkuva pääsy kaikkeen yhtiötä koskevaan sisäpiirintietoon. Tecnotree on määritellyt pysyviksi sisäpiiriläisiksi seuraavat henkilöt:

- Tecnotreen hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja talousjohtaja; ja
- hallituksen sihteeri.

Sisäpiirihankkeista pidetään hankekohtaista sisäpiirilueteloa pörssin sisäpiiriohjeen mukaisesti.

Soveltuvan lainsäädännön mukaisesti Tecnotree Oyj:n johtotehtävissä toimivat henkilöt (hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä) ja heidän lähipiirinsä ilmoittavat kaikki omaan lukuun tekemänsä liiketoimet yhtiölle ja Finanssivalvonnalle kolmen työpäivän kuluessa liiketoimen toteutuksesta. Yhtiön sisäpiiriohjeen mukaan johtohenkilöiden on kuitenkin tehtävä ilmoitus jo seuraavana työpäivänä. Yhtiö julkaisee johdon ja lähipiiriin kaupat pörssitiedotteella soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.

Tecnotreen johtohenkilöiden tulee ajoittaa kaupankäyntinsä Tecnotreen rahoitusvälineillä siten, ettei kaupankäynti heikennä luottamusta arvopaperimarkkinoihin. Tecnotreen johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Tecnotreen rahoitusvälineillä ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen kunkin tilinpäätöstiedotteen, puolivuotiskatsauksen sekä kolmelta tai yhdeksältä kuukaudelta annettavan taloudellisen raportin julkistamista ja päättyy näiden tietojen

julkistamista seuraavana päivänä. Kaupankäyntirajoitus on myös laajennettu Tecnotreen taloudellisten raporttien valmisteluun, laatimiseen ja julkistamiseen osallistuville henkilöille, nk. Extended Management Boardin jäsenille sekä hallituksen sihteerille.

Tilintarkastus

Tilintarkastuksen ensisijaisena tehtävänä on vahvistaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa yhtiön hallinnon lainmukaisuutta.

Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen tai osakkeenomistajien, joilla on vähintään 10 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, tekemä ehdotus tilintarkastajaksi ilmoitetaan yhtiökokouksussaa edellyttäen, että ehdokas on antanut suostumuksensa valintaan ja että yhtiö on saanut tiedon ehdotuksesta niin hyvissä ajoin, että se voidaan sisällyttää yhtiökokouksuun. Jos tilintarkastajaehdokas ei ole hallituksen tiedossa yhtiökokouksuun toimitettaessa, vastaavalla tavalla asetettu ehdokas julkistetaan erikseen.

Tilintarkastajan palkkiot sekä mahdolliset palkkiot tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista tilikaudelta ilmoitetaan vuosikertomuksessa ja yhtiön internetsivuilla.

Vuoden 2016 yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi edelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana oli Toni Aaltonen. Tilintarkastajalle maksettiin vuonna 2016 palkkioita tilintarkastuksesta 97 963 euroa ja muista palveluista 45 258 euroa.

Hallitus

Palkka- ja palkkioselvitys

Toimitusjohtaja Padma Ravichanderille maksettiin vuonna 2016 alkaen 18.4. palkkaa 478 847 euroa. Toimitusjohtajasopimuksen mukainen irtisanomisaika on 6 kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen toimitusjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus. Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Lisäksi toimitusjohtaja Ilkka Raiskiselle maksettiin vuonna 2016 palkkaa 427 899.

Vuonna 2016 muulle johtoryhmälle maksettiin palkkaa ja muita työsuhde-etuuksia yhteensä 1 044 176 euroa, josta kiinteän palkan osuus oli 85 %.

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut

	2016	2015	2014	2013	2012
Konsernin tuloslaskelma					
Liikevaihto, M€	60,1	76,5	74,0	73,9	73,4
muutos %	-21,4	3,4	0,1	0,7	17,9
Oikaistu liiketulos, M€ ¹	1,2	12,0	3,7	3,3	-4,9
% liikevaihdosta	2,1	15,7	5,0	4,5	-6,6
Liiketulos, M€	-10,1	11,7	3,3	1,6	-12,4
% liikevaihdosta	-16,8	15,2	4,4	2,2	-16,9
Tulos ennen veroja, M€	-5,6	7,8	-2,4	4,1	-13,7
% liikevaihdosta	-9,4	10,2	-3,2	5,6	-18,7
Oikaistu tilikauden tulos ²	-4,2	0,6	-8,9	-0,8	-9,5
% liikevaihdosta	-7,0	0,7	-12,0	-1,1	-12,9
Tilikauden tulos, M€	-6,3	0,2	-9,3	-2,5	-17,0
% liikevaihdosta	-10,5	0,3	-12,6	-3,4	-23,2
Konsernin tase					
Pitkäaikaiset varat, M€	22,4	23,7	22,8	22,0	28,0
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus, M€	0,9	0,5	0,5	0,6	0,6
Myynti- ja muut saamiset, M€	33,0	43,9	49,0	41,9	41,2
Sijoitukset ja rahavarat, M€	3,5	6,4	2,6	7,2	11,9
Oma pääoma, M€	10,7	17,8	16,9	21,7	32,8
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma, M€	32,8	2,2	1,2	21,6	0,4
Lyhytaikainen vieras pääoma, M€	16,3	54,6	53,5	25,3	45,7
Laskennallinen verovelka, M€			3,4	3,0	2,8
Taseen loppusumma, M€	59,8	74,6	75,0	71,6	81,8
Taloudelliset tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-43,9	1,4	-48,2	-9,1	-41,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-7,6	24,7	7,1	11,9	-15,2
Omavaraisuusaste, %	17,9	23,9	22,5	30,3	40,2
Nettovelkaantumisaste, %	195,6	145,2	172,7	113,4	50,0
Investoinnit, M€	0,3	1,2	0,7	0,6	0,9
% liikevaihdosta	0,5	1,5	1,0	0,8	1,2
Tuotekehittämismenot, M€	6,5	13,0	12,0	14,0	10,4
% liikevaihdosta	10,8	17,0	16,2	19,0	14,2
% kokonaiskuluista (liiketulokseen sisältyvät)	9,2	20,0	16,9	19,3	12,1
Tilaukanta, M€	24,9	26,8	38,9	45,0	54,2
Henkilöstö keskimäärin	895	950	1 038	1 067	1070
Henkilöstö kauden lopussa	818	934	993	1 059	1116

	2016	2015	2014	2013	2012
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakekohtainen tulos, € (laimentamaton)	-0,05	0,00	-0,08	-0,02	-0,16
Osakekohtainen tulos, € (laimennusvaikutuksella oikaistu)	-0,05	0,00	-0,08	-0,02	-0,16
Osakekohtainen oma pääoma, €	0,09	0,14	0,14	0,18	0,27
Osakemäärä tilikauden lopussa, 1000 kpl	122 628	122 628	122 628	122 564	122 494
Osakemäärä keskimäärin tilikaudella, 1000 kpl	122 628	122 628	122 605	122 551	98 264
Omien osakkeiden määrä kauden alussa, 1000 kpl	0	0	65	135	135
Omien osakkeiden luovutus, 1000 kpl	0	0	65	70	0
Omien osakkeiden määrä kauden lopussa, 1000 kpl	0	0	0	65	135
Osakkeen kurssikehitys, €					
Keskikurssi	0,11	0,11	0,19	0,21	0,25
Alin	0,09	0,07	0,13	0,15	0,12
Ylin	0,17	0,20	0,26	0,29	0,35
Osakkeen kurssi vuoden lopussa, €	0,10	0,10	0,14	0,21	0,17
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa, M€		12,5	17,0	25,8	20,8
Osakevaihto, milj. kpl	29,7	69,1	44,6	72,4	49,7
Osakevaihto, % kokonaismäärästä	24,3	56,4	36,3	59,0	40,5
Osakevaihto, M€	3,5	7,5	8,7	15,5	11,7
Osakekohtainen osinko, € ³					
Osinko/tulos, %					
Efektiiivinen osinkotuotto, %					
Hinta/voittosuhte, (P/E)	-2,0	51,7	-1,8	-10,3	-1,0

¹ Oikaistu liiketulos = liiketulos ilman kertaluonteisia kuluja

² Oikaistu tilikauden tulos = tilikauden tulos ilman kertaluonteisia kuluja ja rahoituskuluihin sisältyviä velkasaneerauksen tuottoja.

Vertailukausien luvut on oikaistu vastaaviksi.

³ Hallitus on ehdottanut, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa. Päättyneiltä tilikausilta 31.12.2015, 31.12.2014, 31.12.2013 ja 31.12.2012 ei myöskään jaettu osinkoa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oikaistu liiketulos	=	Liiketulos ennen tuotekehitysaktivointeja, niiden poistoja ja kertaluonteisia kuluja
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Osakekohtainen tulos (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä keskimäärin}}$
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Osinko}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/tulos %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}} \times 100$
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Nettovelkaantumisaste, % (net gearing)	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat - korolliset lainasaamiset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi
Hinta-/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$

Hallituksen toimintakertomus

Kaikki jatkossa esitetyt konsernin luvut ovat tilikaudelta 2016 ja vertailukauden luvut ovat tilikaudelta 2015, ellei toisin mainita. Tunnuslukusarjat on esitetty erillisessä osiossa konsernitilinpäätöksessä.

Liiketoiminnan kuvaus

Tecnotree on kansainvälinen operaattoreiden it-ratkaisujen toimittaja, joka tarjoaa tuotteita, palveluita ja ratkaisuja veloitukseen, laskutukseen, asiakaspalveluun ja asiakkuuden hallintaan sekä viestintäpalveluihin ja sisältöliiketoimintaan. Yhtiön tuoteportfolio kattaa teleoperaattoreiden liiketoimintatukijärjestelmien lähes koko kentän (order-to-cash). Siihen kuuluvat yhtenäiset ratkaisut kiinteän verkon, mobiilipalveluiden ja laajakaistan tarpeisiin sekä ennakkomaksu- että kuukausilaskuasiakkaiden liittymien, palveluiden ja rahavirtojen hallintaan.

Tecnotree vahvistaa vuonna 2017 ja tulevaisuudessa luonnettaan tuotetoimittajana, jolla on vankka kokemus telekommunikaatiosta ja haluaa luoda BSS-alustallaan kestäviä asiakaskokemuksia tarjoamalla tunnusomaista suomalaista designia ja huippulaatua.

Pilvipalvelun mahdollistama, yhteensopiviin tuotteisiin perustuva mikropalvelu auttaa meitä luomaan digitaalisen markkinapaikan omille tuotteillemme sekä toimivan ympäristön kumppaniemme tuotteille ja palveluille. Tämä tuo todellista liiketoiminnallista arvoa asiakkaillemme.

Tecnotreen huipputuotteiden avulla viestintäpalveluiden tuottajat voivat laajentaa peittoaluettaan ja kehittää liiketoimintaansa digitaalisten palveluiden suuntaan, mikä auttaa niitä kasvattamaan arvoaan asiakaskuntansa parissa.

Tecnotreen liiketoiminta perustuu tuotelisensseihin, tuotteiden ammattimaiseen räätälöintiin asiakkaille sekä tuotteita koskeviin maailmanlaajuisiin huolto- ja tukipalveluihin. Tecnotreen markkina-alue on erityisen suuri kehittyvillä markkinoilla kuten Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Lähi-idässä, ja yritys palvelee maailmanlaajuisesti yli 700 miljoonaa tilaajaa ja 65 operaattoria/viestintäpalvelutarjoajaa.

Liikevaihto ja myynti

Tecnotreen tilikauden liikevaihto oli 60,1 milj. EUR (76,5) ollen 21,4 % alaisempi edellisvuoteen verrattuna. Myynti laski tavara- ja palvelutoimituksien osalta 10,2 milj. euroa, valmiusasteen mukaisesti tuloutetun myynnin osalta 3,8 milj. euroa ja ylläpitopalvelutoimitusten osalta 2,2 milj. euroa. Tilikauden liikevaihtoon sisältyivät kirjatut 0,4 milj. euron suuriset positiiviset kurssierot, jotka johtuivat lähinnä dollarin vaihtelusta euroon nähden. Euroopan ja Amerikan alueen liikevaihto laski 10,1 milj. EUR ja Afrikan ja Lähi-idän sekä Aasian ja Tyynenmeren alueiden liikevaihto laski 6,3 milj. EUR.

Liikevaihtoa ja myyntiä on selvitetty myös jäljempänä kohdassa "Maantieteelliset alueet".

LIKEVAIHDON ERITTELY	2016 Me	2015 Me	2016 %	2015 %
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista (IAS 11)	19,7	23,5	32,7	30,7
Tuotot ylläpitopalvelutoimituksista (IAS 18)	28,9	31,1	48,2	40,7
Tuotot tavara- ja palvelutoimituksista (IAS 18)	11,1	19,4	18,4	25,4
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	0,4	2,4	0,7	3,1
YHTEENSÄ	60,1	76,5	100,0	100,0

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN	2016 Me	2015 Me	2016 %	2015 %
Eurooppa & Amerikka	25,0	35,0	41,6	45,8
MEA & APAC	35,1	41,4	58,4	54,2
YHTEENSÄ	60,1	76,5	100,0	100,0

KONSERNIN TILAUSKANTA	2016 Me	2015 Me	2016 %	2015 %
Eurooppa & Amerikka	7,5	7,0	30,1	26,2
MEA & APAC	17,4	19,8	69,9	73,8
YHTEENSÄ	24,9	26,8	100,0	100,0

Tuloskehitys

Tecnotree erittelee liiketuloksensa seuraavasti:

TULOSSELKELMAN AVAINLUVUT, Me	2016	2015
Liikevaihto	60,1	76,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,1
Liiketoiminnan kulut ilman kertaluonteisia kuluja	-59,1	-64,6
Oikaistu liiketulos ¹	1,2	12,0
Kertaluonteiset kulut	-11,3	-0,3
LIIKETULOS	-10,1	11,7
Rahoituserät ilman valuuttakurssieroja ja saneeraustuottoja	-4,2	-3,5
Kurssivoitot ja -tappiot	-0,7	-0,3
Tuloverot	-0,6	-7,6
Oikaistu kauden tulos ²	-4,2	0,6
Rahoituseriin sisältyvät kertaluonteiset saneeraustuotot	9,3	0,0
KAUDEN TULOS	-6,3	0,2

¹ Oikaistu liiketulos = liiketulos ilman kertaluonteisia kuluja

² Oikaistu tilikauden tulos = tilikauden tulos ilman kertaluonteisia kuluja ja rahoituskuluihin sisältyviä velkasaneerauksen tuottoja.

Viitaten Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) julkaisemiin vaihtoehtoisten taloudellisten tunnuslukujen raportointia koskevien uusiin ohjeisiin, Tecnotree käyttää vaihtoehtoisina tunnuslukuina "oikaistua liiketulosta" sekä "oikaistua kauden tulosta". Nämä tunnusluvut ovat kuvattu ylläolevan taulukon alaviitteissä ja Tuloskehitys-osion taulukossa Tuloslaskelman avainluvut.

Tecnotreen tilikauden liikevaihto oli 60,1 milj. EUR (76,5) ja liiketulos -10,1 milj. EUR (11,7). Liiketulos sisälsi kertaluonteisia kuluja 11,3 milj. EUR (0,3) ja oikaistu liiketulos oli 1,2 milj. EUR (12,0). Liiketulokseen vaikuttavat kertaluonteiset kulut 9,0 milj. EUR, jotka liittyvät huhtikuussa 2012 julkistetun 24 milj. USD yhtenäisen veloitussuunnitelman toimitukseen, sekä 2,3 milj. EUR verran (0,3) kertaluonteisia henkilöstövähennyksistä aiheutuneita kuluja. Tilikauden oikaistu tulos oli -4,2 milj. EUR (0,6), johon sisältyi yrityssaneerauksesta johtuva 9,3 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto. Rahoituseriin on kirjattu negatiivisia kurssieroja 0,7 milj. EUR (-0,3).

Rahoituseriin kirjattiin negatiivista kurssieroja 0,7 MEUR. Tecnotreen toiminnallista tulosta on syytä tarkastella ilman valuuttakurssivaikutusta, minkä vuoksi se esitetään edellä olevassa laskelmassa erillisenä. Sillä ei ole konsernille välitöntä kassavirtavaikutusta.

Rahoitustuotot ja -kulut (netto) olivat tilikaudella yhteensä 4,5 milj. EUR nettotuottoa (3,8 nettokulua). Ne jakaantuivat seuraavasti:

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, Me	2016	2015
Korkotuotot	0,1	0,0
Valuuttakurssivoitot	0,1	0,3
Muut rahoitustuotot	6,7	0,3
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	6,9	0,6
Korkokulut	0,3	-1,9
Valuuttakurssitappiot	-0,7	-0,6
Muut rahoituskulut	-2,0	-2,0
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	-2,4	-4,4
RAHOITUSERÄT YHTEENSÄ	4,5	-3,8

Tilikauden verot olivat 0,6 milj. EUR (7,6), sisältäen seuraavat erät:

TULOSLASKELMAN VEROT, Me	2016	2015
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-4,5	-6,3
Lähdeverojaksotuksen muutos	4,3	-2,4
Konserniyhtiöiden tulokseen perustuvat verot	-0,4	-0,8
Aikaisempien tilikausien verot	0,0	-1,4
Intian laskennallisen verosaamisen muutokset	0,0	-0,4
Laskennallisen verovelan muutokset:		
-Intian osinkoverosta	0,0	3,7
Muut erät	0,0	0,0
TULOSLASKELMAN VEROT YHTEENSÄ	-0,6	-7,6

Osakekohtainen tulos oli -0,05 euroa (0,00). Oma pääoma osaketta kohden oli kauden lopussa 0,09 euroa (0,14).

Rahoitus, rahavirta ja tase

Yhtiön rahatilanne pysyi tilikaudella kireänä. Tecnotree jätti 5.3.2015 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeuteen, jonka käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 täydennetyn yrityssaneerausohjelman mukaisesti.

Tecnotreen käyttöpääoma on tilikauden aikana vähentynyt 3,5 milj. EUR:lla.

KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS, Me (lisäys-/vähennys+)	2016	2015
Myyntisaamisten muutos	-1,7	2,1
Muiden saamisten muutos	2,2	4,2
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,3	0,0
Ostovelkojen muutos	3,6	-1,4
Muiden velkojen muutos	-0,2	-1,9
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS YHTEENSÄ	3,5	2,9

Projektien tuloutukset kirjataan muihin saataviin ja kun sopimuksen mukaan asiakasta voidaan laskuttaa, saatavat siirretään myyntisaataviin.

Yhtiön taseen muissa saamisissa oli 6,0 milj. EUR Latinalaisen Amerikan jäljellä olevan ison projektin laskuttamatonta tuloutusta, joka siirretään myyntisaataviin vuoden 2017 aikana.

Tecnotreen rahavarat olivat 3,5 milj. EUR (6,4). Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli tilikaudella 0,9 milj. EUR negatiivinen. Tähän vaikuttivat erityisesti saatavien kotiuttaminen. Tilikauden rahavarojen muutos oli 3,0 milj. EUR negatiivinen. Yhtiöllä ei ollut käyttämättömiä luottolimiittejä vuoden 2016 lopussa (0,0). Yhtiö sai pankilta lyhytaikaista luottoa 0,5 milj. EUR, jota se lyhensi lokakuussa 0,1 milj. EUR.

Taseen loppusumma 31.12.2016 oli 59,8 milj. EUR (74,6). Bruttoinvestoinnit olivat tilikaudella 0,3 milj. EUR (1,2) eli 0,5 % (1,5 %) liikevaihdosta. Korollinen vieras pääoma oli 24,4 milj. EUR (32,3). Nettovelkojen suhde omaan pääomaan (net gearing) oli 195,6 % (145,2 %) ja omavaraisuusaste oli 17,9 % (23,9 %). Omaan pääomaan on tilikaudella syntynyt 0,7 milj. EUR suuruinen negatiivinen muuntoero johtuen pääosin Intian rupioista (INR).

Tecnotreen vuonna 2013 pankin kanssa solmittu rahoitussopimus sisälsi kovenanteja, mutta maksuohjelman vahvistamisen yhteydessä niiden voimassaolo lakkasi 15.11.2016.

Emoyhtiön oma pääoma

Tecnotreen puolivuotiskatsauksen 2015 valmistuttua todettiin, että vaikka konsernin oman pääoman arvo oli positiivinen, emoyhtiö Tecnotree Oyj:n oma pääoma oli negatiivinen. Yhtiön hallitus totesi oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Emoyhtiön oma pääoma oli 1,2 milj. EUR negatiivinen 31.12.2016.

Segmentti-informaatio

Tecnotree raportoi IFRS 8:n mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Eurooppa & Amerikka (Eurooppa sekä Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä segmentteinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmenttien liikevaihto ja tulos esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Segmenttien tulos sisältää sellaiset kulut, jotka ovat kohdistettavissa segmenteille, eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, poistoja sekä vero- ja rahoituseriä ei kohdisteta segmentteihin.

Maantieteelliset alueet

Konserni toimii seuraavilla maantieteellisillä alueilla: Eurooppa & Amerikka (Eurooppa ja Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue).

Eurooppa & Amerikka

Markkina-alueen liiketoiminta jatkui haasteellisena vuonna 2016. Alueen liikevaihto laski 28,7 % edellisestä vuodesta ja oli 25,0 milj. EUR (35,0).

Liikevaihto laski ensisijaisesti vanhojen ratkaisutoimitusten laajennus- ja päivitysmyyntissä. Palveluliiketoiminnan liikevaihto oli 16,9 milj. EUR (17,4) ja laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,9 %. Uusien tilausten määrä laski ja oli 27,3 milj. EUR (34,8). Alueen tilauskanta kasvoi edellisvuoteen verrattuna ja oli 7,4 milj. EUR (7,0).

Tecnotree sopi tilikauden aikana järjestelystä liittyen huhtikuussa 2012 julkistetun 24 milj. USD yhtenäisen veloitusjärjestelmän toimitukseen, jossa asiakas maksaa yhtiölle 6,0 milj. EUR saatavista. Yhtiö teki jäljelle jääneisiin saataviin liittyvän noin 9,0 milj. EUR alaskirjauksen

MEA & APAC

Tecnotree sai uusi tilauksia yhteensä 31,7 milj. EUR arvosta kasvaen verrattuna edelliseen vuoteen (29,1).

Markkina-alueen liikevaihto laski 15,2 % vuoden takaisesta ja oli 35,1 milj. EUR (41,4). Tilikauden myynti koostui nykyisille asiakkaille toteutettujen ratkaisujen laajenuksista ja päivityksistä, vuotuisten ylläpitosopimusten uusimisesta sekä uusien kauppoiden osatoteutuksista. Vuoden 2016 lopun tilauskanta oli 17,4 milj. EUR (19,8).

Tilikauden aikana Tecnotree sopi kaupoista kahden merkittävän uuden asiakkaan kanssa. Sopimusten kokonaisarvo oli 10,5 milj. EUR. Nämä yhtiön uudet asiakkuudet yhdessä muiden pitkäkestoisten asiakassuhteiden kanssa tarjoavat vahvan perustan vakaalle liiketoiminnalle alueella.

Henkilöstö

Joulukuun 2016 lopussa Tecnotreen palveluksessa työskenteli 818 henkilöä (934), joista Suomessa 88 (105) ja Suomen ulkopuolella 730 (829). Tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä oli 895 (950). Yhtiön henkilöstö maittain oli seuraava:

HENKILÖSTÖ	2016	2015
Henkilöstö kauden lopussa	818	934
Suomi	88	105
Irlanti	24	46
Brasilia	11	22
Argentiina	41	37
Intia	567	648
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	25	33
Muut maat	62	43
Henkilöstö keskimäärin	895	950
Palkkakulut (milj. euroa)	33,6	33,5

Palkkakulut sisältävät kertaluonteisia eriä 2016 2,3 milj. euroa (0,3).

Osake ja kurssikehitys

Joulukuun 2016 lopussa Tecnotree-konsernin oma pääoma oli 10,7 milj. EUR (17,8) ja osakepääoma 1,3 milj. EUR (1,3). Osakkeiden määrä oli 122 628 428. Yhtiön hallussa ei ole omia osakkeita. Oma pääoma osaketta kohden oli 0,09 euroa (0,14).

Tecnotreen osakkeita vaihdettiin 1.1.–31.12.2016 Helsingin Pörssissä yhteensä 29 741 652 kappaletta (3 491 481 euroa), eli 24,25 % osakkeiden kokonaismäärästä.

Tilikauden aikana osakkeen ylin hinta oli 0,17 euroa ja alin 0,09 euroa. Keskimurssi oli 0,11 euroa ja osakkeen päätöskurssi 31.12.2016 oli 0,10 euroa. Osakekannan markkina-arvo oli tilikauden päättyessä 12,2 milj. EUR.

Osakkeenomistajat

Tecnotreellä on yksi osakesarja, ja kaikilla osakkeilla on yhtäläinen äänioikeus. Tecnotreen osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla. Yhtiön kaupankäyntitunnus on TEM1V. Yhtiön osakkeista 99,97 prosenttia on liitetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Tecnotreen yhtiöjärjestyksen 14 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 14 §:ssä tarkemmin määrätyn edellytyksin. Tecnotree Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016 yhtiökokous päätti poistaa yhtiöjärjestyksen 14 § kokonaisuudessaan.

Tecnotreellä oli 31.12.2016 yhteensä 5 410 arvo-osuusjärjestelmään merkittyä osakkeen omistajaa. Näistä 5 402 kappaletta on suoria omistuksia.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa on yhteensä 38,79 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Tecnotreen osakkeista oli 31.12.2016 ulkomaisessa omistuksessa 3,88 prosenttia, joista 0,10 % hallintarekistereiden kautta olevia omistuksia.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien Tecnotreen osakkeiden yhteismäärä 31.12.2016 oli 5 070 407 kappaletta, joka sisältää henkilöiden omat, lähipiirin ja määräysvalta-yhteisöjen omistukset. Näiden osakkeiden yhteenlaskettu osuus yhtiön koko osakemäärästä ja osakkeiden äänimäärästä oli 4,17 prosenttia. Tecnotreen johtoryhmä (pl. toimitusjohtaja) omisti 31.12.2016 yhtiön osakkeita 10 000 kappaletta.

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2016

	Osakkeita, kpl	%
Yritykset	24 999 345	20,39%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11 635 675	9,49%
Julkisyhteisöt	98 659	0,08%
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6 350	0,01%
Kotitaloudet yhteensä	78 500 213	64,01%
Ulkomaiset omistajat	7 350 586	5,99%
Yhteensä	122 590 828	99,97%
Yhteistilillä	37 600	0,03%
Liikkeeseen laskettu määrä	122 628 428	100,00%
Hallintarekisterissä	2 537 677	2,22%

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

Yhtiön 10 suurinta omistajaa	Osakkeita, kpl	% osakkeista ja äänistä
Oy Hammaren & Co AB	8 803 480	7,18%
Wilenius Markku	7 127 000	5,81%
The Orange Company	6 000 000	4,89%
Mandatum Life Insurance Company Limited	5 740 000	4,68%
Kaleva Life Mutual Insurance Company	5 500 000	4,49%
Rakshit Tommi	4 667 479	3,81%
Kettunen Risto Juhani	2 870 000	2,34%
Puurtinen Jukka	2 610 047	2,13%
Sumelius Christer	2 147 937	1,75%
Anner Merja Satu Leena	2 100 000	1,71%
Yhteensä	47 565 943	38,79%

Omistusmääräjakauma 31.12.2016

Osakkeita, kpl	Omistuksia	%	Osakemäärä, kpl	%
1–500	437	8,08%	24 770	0,02%
501–1 000	1 343	24,82%	381 101	0,31%
1 001–5 000	759	14,03%	622 066	0,51%
5 001–10 000	1 516	28,02%	4 085 148	3,33%
10 001–50 000	520	9,61%	4 154 395	3,39%
50 001–100 000	600	11,09%	13 831 874	11,28%
100 001–500 000	96	1,77%	6 950 583	5,67%
> 500 000	108	2,00%	20 938 266	17,07%
> 500 001	31	0,57%	71 602 625	58,39%
Yhteistilillä			37 600	0,03%
Yhteensä	5 410	100,00%	122 628 428	100,00%

Hallituksen valtuudet

Tecnotree Oyj:n 9.5.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen ehdotuksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 100 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet voidaan luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Hallitus voi päättää maksuttomasta osakeannista myös yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa valtuutuksen puitteissa myös osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat saamaan maksua vastaan yhtiön uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita joko siten, että osakkeiden merkintähinta maksetaan rahana tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen. Hallitus päättää muista osakeanteihin ja erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä ehdoista. Valtuutukset ovat voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta tilikauden aikana.

Yrityssaneeraus

Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely saatettiin päätökseen. Ehdotus yhtiön saneerausohjelmaksi hyväksyttiin ennen käräjäoikeuden vahvistusta Tecnotree Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016.

Vahvistamista edeltäneessä velkojien äänestysmenettelyssä kaikki siihen osallistuneet velkojat kannattivat maksuohjelman hyväksymistä.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 milj. EUR. Konsernin sisäisiä saneerausvelkoja, jotka leikattiin kokonaisuudessaan, oli yhteensä noin 36,7 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 milj. EUR. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 milj. EUR, josta yritys kiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 %. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyivät 30.6.2025.

Saneerausohjelmaehdotus sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Maksuohjelman vahvistamisen myötä konserni kirjasi velkojen leikkauksista kertaluontoista positiivista tulosvaikutusta 6,6 milj. EUR. Tämän lisäksi yhtiöltä purkautui kirjattuja korkovarauksia yhteensä 2,7 milj. EUR.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus määräsi asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa saneerausmenettelyn kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

Riskit ja epävarmuustekijät

Liiketoimintaan liittyvät riskit ja epävarmuustekijät

Osana strategista muutostaan ja liiketoiminnan tehostamista Tecnotree on siirtämässä toimintansa painopistettä palveluista tuotepohjaisiin ratkaisuihin. Tähän muutokseen saattaa liittyä riskejä, kuten uusien tuotteiden tuotekehitysaika, tuotteiden saaminen markkinoille oikea-aikaisesti, kilpailutilanne sekä kyky vastata asiakkaiden ja markkinoiden vaatimuksiin.

Riippuvuus avainasiakkaista

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan yhtiötä huomattavasti suurempia ja kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 77 % vuonna 2016 (80 %). Yhtiön ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuussuhde, joka liiketoimintamahdollisuuksien lisäksi sisältää riskejä.

Asiakasprojektien toteutuminen, kannattavuus ja ennustettavuus

Yhtiön tekemiin projekti- ja ylläpitosopimuksiin liittyy vastuita, joista voi syntyä ennakoimattomia kustannuksia. Vastuita pyritään rajoittamaan mm. asiakassopimuksissa sovittavin vastuunrajoituslausekkein. Lisäksi yhtiöllä on voimassa oleva maailmanlaajuinen vastuuvakuutus asiakassopimuksiin liittyvien mahdollisesti realisoituvien vastuiden kattamiseksi vakuutus sopimuksen mukaisesti.

Projektien läpivieminen sisältää riskejä. Niitä sisältävät mm. uutta tuotekehitystä edellyttävät projektit, joissa uusien tuoteominaisuuksien luominen saattaa osoittautua odotettua työlämmäksi. Projektimyyntiin liittyvät myös liikevaihdon ja tuloksen vaihtelut eri vuosineljännesten välillä. Näiden vaihteluiden ennustaminen on usein vaikeaa.

Kansainväliseen toimintaan, saamisiin ja kehittyviin markkinoihin liittyvät riskit

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä saamia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista useissa on sekä poliittisia että taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Viranomaisten harjoittama ulkomaan maksuliikenteen säännöstely ja kansainväliset sanktiot vaikeuttavat toimintaa joissakin maissa. Erilaiset säädökset voivat vaihtua usein ja saattavat olla tulkinnanvaraisia. Monissa maissa on yleinen käytäntö maksaa laskut viiveellä. Näiden syiden vuoksi asiakasmaksujen ennustaminen on usein epäluotettavaa ja viiveitä syntyy.

Valuuttariskit

Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti myynnille, mutta myös muille tuloslaskelma- ja tase-erille sekä rahavirralle. Merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on Yhdysvaltain dollareissa. Intian rupian valuuttakurssimuutoksilla saattaa olla olennaista vaikutusta konsernin tulokseen Intiassa olevan suuren henkilöstömäärän ja muiden rupiamääraisten kustannusten vuoksi. Konsernin sisäiset saamiset ja velat aiheuttavat kurssieroja konsernin tuloslaskelmaan, koska tyypillisesti konserniyhtiöillä on eri toimintavaluutta. Saneerausohjelman yhteydessä emoyhtiön sisäiset erät tytäryhtiöille alaskirjattiin.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Yhtiön kassatilanne on kriittinen ja jatkuu äärimmäisen tiukkana.

Pitkäkestoisissa projekteissa syntyy tuloutuksen myötä saamia, joiden laskutus ja maksut voivat tapahtua pitkällä viiveellä. Tämä viive lisää maksuihin liittyvää riskiä.

Oletus toiminnan jatkuvuudesta

Tecnotree Oyj:n konsernitilinpäätös vuodelta 2016 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Yhtiön rahoitustilanne on jatkunut erittäin kireänä ja tästä johtuen yhtiön taloudellinen ja likviditeetti tilanne on kriittinen. Erääntyneiden ostovelkojen määrän kasvu on jatkunut ja yhtiön rahavirtaennusteen mukaan rahavarat ovat negatiiviset Q2 2017. Tilinpäätöksen julkaisuhetkellä ei ole varmuutta pitkäaikaisen, lyhytaikaisen ja käyttö pääomarahoitukseen 12 kuukauden riittävydestä.

Yhtiön johto ja hallitus on arvioinut vaikeaa rahoitustilannetta ja yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Arvionsa perusteella yhtiön johto ja hallitus katsovat, että tilinpäätös on ollut asianmukaista laatia toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Arvio perustuu meneillään olevaan saneerausohjelmaan ja operatiivisiin tehostamistoimiin. Yhtiö neuvottelee rahoittajien kanssa lyhytaikaisesta lisärahoituksesta likviditeetin turvaamiseksi ja panostaa määrätietoisesti saatavien kotiuttamiseen. Lisäksi yhtiö neuvottelee pitkäaikaisesta ulkopuolisesta rahoituksesta, joka voisi toteutua yritys- ja rakennejärjestelyn kautta.

Tecnotreen toiminnan jatko on riippuvainen edellä kuvattujen toimenpiteiden onnistumisesta sekä yhtiön kyvystä jatkaa saneerausmenettelyn yhteydessä vahvistetun maksuohjelman noudattamista. Toiminnan jatkamiseen liittyy täten olennaista epävarmuutta.

Yhtiöllä on myyntiä maihin, joiden keskuspankeilla on pulaa ulkomaanvaluutoista. Tämä voi aiheuttaa ylimääräisiä maksujen viivästymisiä, kuluja ja jopa riskejä maksujen saamisesta.

Yhtiöllä on lyhytaikainen luotto täysimääräisenä käytössä vuoden 2016 lopussa. Luoton vakuutena olevista saatavista saadut maksut menevät pantatulle sulkutilille. Sopimus perustuu yksittäisten asiakassaatavien rahoittamiseen.

Tecnotreen elokuussa 2013 tekemä rahoitussopimus sisälsi kovenanteja, mutta Espoon käräjäoikeuden hyväksytyä 15.11.2016 maksuohjelman ne raukesivat.

Emoyhtiön oma pääoma oli vuoden 2016 lopussa -1,2 milj. EUR (-3,0). Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa ”Toiminnan jatkuvuuden periaate” on selvitetty toiminnan jatkuvuuteen liittyviä olennaisia epävarmuustekijöitä.

Liikearvo

Yritysostoista syntynyt taseen liikearvo 17,6 milj. EUR sisältää riskejä. Konsernin oma pääoma oli vuoden 2016 lopussa 10,7 milj. EUR. Liikearvon testauslaskelmat perustuvat johdon laatimaan budjettiin vuodelle 2017, taloudellisiin ennusteisiin ja oletamuksiin, joihin liittyy epävarmuustekijöitä.

Verotus

Kehittyvillä markkinoilla toimimiseen liittyy useita vero-ongelmia. Paikalliset verolait muuttuvat nopeasti ja niiden tulkinta on joskus ristiriitaista. On mahdollista, että eri maiden verottajat vaativat saman tulon verottamista. Järjestelmien ja palveluiden myyntiin liittyy usein lähdevero, jonka hyvittäminen tulonsaantimaassa ei ole selvää. Suomessa Tecnotreellä on runsaasti verotuksessa vähennyskelpoisia kuluja aiemmilta tilikausilta, joita voidaan hyödyntää verotuksessa.

Tecnotree soveltaa pääsääntöisesti ns. cost plus –menetelmää siirtohinnoittelussaan. Tämä selkeyttää eri maissa kirjattavaa verotettavaa tulosta. Konsernin tehdessä tappiota seurauksena on kuitenkin se, että tytäryhtiömaissa joudutaan maksamaan veroja. Myös osingoista joudutaan usein maksamaan lähdeveroja.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Tecnotreen lähiajan riskit ja epävarmuustekijät liittyvät rahoitusriskiin, rahoituksen saatavuuteen sekä riittävyyteen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Rahan riittävyys ja liikevaihdon kehitys ovat merkittävimmät yksittäiset riskit

Kireä kassatilanne ja rahoituksen riittävyys aiheuttavat epävarmuutta uusien asiakkaiden saamisesta.

Johto, tilintarkastajat sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Tecnotreen hallitus koostui vuonna 2016 seuraavista henkilöistä:

Harri Koponen, puheenjohtaja
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja
Christer Sumelius
Matti Jaakkola
Pirjo Pakkanen alkaen 9.5.2016

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Ilkka Raiskinen 17.4.2016 asti ja Padma Ravichander 18.4.2016 alkaen.

Vuonna 2016 konsernin johtoryhmän muodostivat Padma Ravichander (toimitusjohtaja), Kirsti Parvi (talousjohtaja), Indrajit Chaundri (tuotehallintajohtaja), Mike Keegan (myyntijohtaja Latinalainen Amerikka), Udayan Kelkar (myyntijohtaja Eurooppa, MEA ja APAC), Sanjay Ketkar (tuotekehitysjohtaja) ja Reija Virrankoski (henkilöstöjohtaja).

Tecnotree Oyj:n tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Toni Aaltonen.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen 3-8 jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus nimittää toimitusjohtajan.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyt asiat

Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut sekä tuotekehitystoimintaa kuvaavat luvut esitetään Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut –kappaleessa konsernitilinpäätöksessä. Tulosvaikuttaisesti kirjattujen tuotekehittämiskulujen yhteissumma esitetään myös konsernin liitetiedossa 8. Konsernin tytäryhtiöt ja sivuliikkeet esitetään liitetiedossa 28.

Merkittävät sopimukset, joiden voimassaolo voi päättyä jos määräysvalta yhtiössä vaihtuu, esitetään konsernin liitetiedossa 22. Toimitusjohtajan ja yhtiön välisen sopimuksen ehdot koskien toimitusuhteen lopettamiseen liittyviä korvauksia esitetään liitetiedossa 28.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä Tecnotree kotiutti 6,0 milj. EUR euroa saatavia asiakkaaltaan Latinalaisessa Amerikassa, jolla yhtiö maksaa pitkäaikaisia velkojaan.

Vuoden 2017 näkymät

Tecnotreen taloudellinen tilanne jatkuu haasteellisena ja maksuvalmius pysyy edelleen kireänä. Yhtiön vuonna 2016 aloittaman kustannussäästöohjelman tavoitteena on vähentää vuositasolla henkilöstökuluja 5 milj. EUR, joka vastaa 100 henkilötyövuotta. Osa säästöohjelmasta toteutuu vuoden 2017 aikana.

Kireästä taloustilanteesta johtuen Tecnotreen tavoitteena on jo aiemmin ilmoitetun lisäksi noin 5 milj. EUR toimintakulujen lisäleikkaus vuonna 2017. Yhtiö arvioi saavuttavansa tavoitteet vähentämällä vuokratiloja, karsimalla matkustuskuluja, keskittämällä toimipisteitä, vähentämällä ulkoisia palveluita ja henkilöstökuluja.

Yhtiö jatkaa valuuttariskien ja lähdeverojen minimointia selkeyttämällä nykyisiä rakenteita ja prosesseja.

Yhtiö panostaa edelleen asiakassaatavien oikea-aikaiseen kotiuttamiseen parantamalla toimitusten laatua ja ajoitusta.

Yhtiö arvioi neljännesvuosikohtaisten vaihteluiden olevan aiempien vuosien tapaan merkittäviä.

Tecnotree jatkaa maksuohjelmaansa suunnitellun mukaisesti. Kun otetaan huomioon yllämainitut epävarmuustekijät, Tecnotree ei julkaise tulosenustetta.

Ehdotus tuloksen käsittelystä

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa ja että emoyhtiön tilikauden voitto, 1 816 403,05 euroa, jätetään omaan pääomaan.

Tecnotree Oyj

Hallitus

Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma, 1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	1, 2	60 075	76 462
Liiketoiminnan muut tuotot	3	270	107
Materiaalit ja palvelut	4	-4 697	-7 887
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-33 629	-33 488
Poistot ja arvonalentumiset	6	-895	-991
Liiketoiminnan muut kulut	7	-31 214	-22 548
Liiketulos		-10 090	11 654
Rahoitustuotot	9	6 852	561
Rahoituskulut	9	-2 384	-4 404
Tulos ennen veroja		-5 621	7 811
Tuloverot	10	-635	-7 574
Tilikauden tulos		-6 256	237
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-6 290	211
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		34	26
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl):			
Laimentamaton		122 628	122 628
Laimennusvaikutuksella oikaistu		122 628	122 628
Konsernin laaja tuloslaskelma, 1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Tilikauden tulos		-6 256	237
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi:			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	21	-59	-107
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi		12	36
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi:			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, ennen veroja	24	-1 127	1 154
Muuntoeroihin liittyvät verot		375	-437
Tilikauden muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-799	646
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-7 055	883
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-7 089	857
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		34	26

Konsernin tase

1 000 €	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	12, 13	17 612	17 525
Muut aineettomat hyödykkeet	12	426	647
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	2 497	3 649
Laskennalliset verosaamiset	15	568	593
Pitkäaikaiset saamiset	16	1 262	1 310
Pitkäaikaiset varat yhteensä		22 364	23 725
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	869	530
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	30 773	41 830
Tuloverosaamiset		2 253	2 103
Rahavarat	19	3 503	6 433
Lyhytaikaiset varat yhteensä		37 399	50 895
Varat yhteensä		59 763	74 620
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		1 346	1 346
Ylikurssirahasto		847	847
Muuntoerot		-8 510	-7 764
Muut rahastot		2 028	2 033
Kertyneet voittovarot		14 857	21 254
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	20	10 568	17 717
Määräysvallattomien omistajien osuus		116	81
Oma pääoma yhteensä		10 684	17 797
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	22	23 956	451
Pitkäaikaiset korottomat velat	23	7 902	1 019
Eläkevelvoitteet	21	930	735
Pitkäaikaiset velat yhteensä		32 789	2 205
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	22	440	31 830
Ostovelat, varaukset ja muut velat	23	15 031	22 188
Tuloverovelat		819	599
Lyhytaikaiset velat yhteensä		16 290	54 617
Oma pääoma ja velat yhteensä		59 763	74 620

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys-	Oma
	Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yh- teensä	vallat- tomien omis- tajien osuus	pääoma yh- teensä
Oma pääoma 1.1.2016	1 346	847		2 033	-7 764	21 254	17 717	81	17 797
Tilikauden tulos						-6 290	-6 290	34	-6 256
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen				-6	-746	-47	-799		-799
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-6	-746	-6 337	-7 089	34	-7 055
Muut muutokset						-60	-60	2	-58
Oma pääoma yhteensä 31.12.2016	1 346	847		2 028	-8 510	14 857	10 568	116	10 684

Lisätietoja on esitetty liitteessä 20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot.

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys-	Oma
	Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yh- teensä	vallat- tomien omistajien osuus	pääoma yh- teensä
Oma pääoma 1.1.2015	4 720	847	1 624	2 308	-8 489	15 829	16 839	52	16 892
Tilikauden tulos						211	211	26	237
Muut laajan tuloksen erät: Muuntoerot, verojen jälkeen				-8	725	-71	646		646
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-8	725	140	857	26	883
Osakeperusteiset maksut						7	7		7
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						7	7		7
Tappion kattaminen	-3 374		-2 131			5 505			

Muut siirrot erien välillä		508	-267		-241				
Muut muutokset					14	14	2	15	
Oma pääoma yhteensä									
31.12.2015	1 346	847	2 033	-7 764	21 254	17 717	81	17 797	

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liite	31.12.2016	31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		-6 256	237
Oikaisut tilikauden tulokseen:			
Poistot ja arvonalentumiset		895	991
Työsuhde-etuudet		195	476
Saamisten arvonalentumiset	7	11 143	1 779
Realisoitumattomat kurssierot		-1 115	-2 491
Muut rahoitustuotot ja -kulut		-5 212	3 518
Tuloverot		635	7 574
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		-77	18
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		452	6 278
Vaihto-omaisuuden muutos		-340	-7
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		3 404	-3 334
Maksetut korot		-27	-414
Saadut korot ja osingot		125	33
Maksetut verot		-5 017	-7 797
Liiketoiminnan nettorahavirta		-1 194	6 862
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-16	-399
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-281	-232
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		588	5
Luovutustulot muista sijoituksista			76
Investointien nettorahavirta		292	-549
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		2 140	2 900
Lainojen takaisinmaksut		-1 740	-2 900
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut ja korot			-22
Muutokset pantatuissa rahavaroissa		-215	-821
Muut rahoituskulut		-2 240	-1 256
Rahoituksen nettorahavirta		-2 054	-2 099
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		6 433	2 536
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		27	-317
Rahavarat tilikauden lopussa	19	3 503	6 433

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Tecnotree on kansainvälinen teleoperaattoreiden it-ratkaisujen toimittaja, joka tarjoaa tuotteita ja palveluita veloitukseen, laskutukseen, asiakaspalveluun ja asiakkuudenhallintaan sekä viestintäpalveluihin ja sisältöliiketoimintaan. Tecnotreellä on tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä 12 maassa.

Konsernin emoyritys on Tecnotree Oyj, jonka kotipaikka on Espoo ja sen rekisteröity osoite on Finnooniitynkuja 7, 02270 Espoo. Tecnotree Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (TEM1V). Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.tecnotree.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Finnooniitynkuja 7.

Tecnotree Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS ja IFRS -standardeja sekä SIC ja IFRIC -tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta mainita. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Liitetietojen tekstiosioissa esitetyt vertailukauden luvut ovat suluissa.

Toiminnan jatkuvuuden periaate

Epävarmuustekijät

Tecnotreellä on toiminnan jatkuvuuteen liittyviä olennaisia epävarmuustekijöitä. Yhtiön lähiajan riskit ja epävarmuustekijät liittyvät rahoitukseen, projekteihin, niiden ajoitukseen, osatuloutus- ja myyntisaamisiin ja valuuttakurssien muutoksiin. Rahan riittävyys on merkittävin yksittäinen riski.

Yhtiöllä on myyntiä useisiin maihin, joiden keskuspankeilla on pulaa ulkomaanvaluutoista. Tämä aiheuttaa ylimääräisiä maksujen viivästymisiä, kuluja ja jopa riskejä maksujen saamisesta lainkaan.

Lisäksi Tecnotreellä on emoyhtiön negatiivisen oman pääoman aiheuttama riski.

Tecnotreen toimintaan liittyviä epävarmuustekijöitä on selvitetty tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa kohdassa "Riskit ja epävarmuustekijät". Rahoitusriskien hallinta on myös kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24. Yrityssaneerauksesta on kerrottu liitetiedossa 29.

Perustelut jatkuvuuden periaatteen noudattamiselle

Tecnotree Oyj:n konsernitilinpäätös vuodelta 2016 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen. Tätä perustellaan seuraavilla seikoilla:

Tecnotreen liiketoiminta on ollut useana vuonna tappiollista. Yhtenä keskeisenä syynä tähän on ollut vanhempien tuotteiden myynnin lasku, jota ei seurannut vastaava lasku toimintakuluissa. Tecnotree keskittyy edelleen vuonna 2017 toimintakulujen tiukkaan kontrollointiin samalla kun se tuo markkinoille uusia avoimeen lähdekoodiin perustuvia tuotteitaan.

Yhtiön kireään rahatilanteeseen ovat vaikuttaneet vuosina 2011 ja 2012 saadut kaksi poikkeuksellisen isoa asiakasprojektiä, jotka olivat alkuperäiseltä arvoltaan yhteensä 54,6 miljoonaa dollaria. Näiden projektien maksut oli sovittu tapahtuvan suurelta osin projektien loppupäässä. Ensimmäinen mainittu projekti päätettiin asiakkaan kanssa tammikuussa 2015 tehdyllä sopimuksella. Vuoden 2016 lopussa yhtiöllä oli taseessaan vielä 6,0 milj. EUR tuloutettuja saatavia toisesta projektista. Yhtiö arvioi saavansa tämän projektin päätökseen vuonna 2017. Yhtiöllä ei ole aikomusta jatkossa ryhtyä yhtä isoihin projektikokonaisuuksiin vaan tehdä asiakassopimuksia, joissa projektit muodostuvat pienemmistä osista, joista saadaan myös maksuja nopeammin ja jotka ovat helpommin hallittavissa. Yhtiö ei tulouttanut edellä mainittuja kahta isoa projektia vuoden 2016 aikana lukuun ottamatta projekteihin liittyvien saatavien kurssieroja. Vuoden 2016 viimeisen neljänneksen aikana aloitettu kustannussäästöohjelma ja muut kertaluonteiset erät laskivat tulosta.

Yhtiön rahoitustilanne on jatkunut erittäin kireänä ja tästä johtuen yhtiön taloudellinen ja likviditeetti tilanne on kriittinen. Erääntyneiden ostovelkojen määrän kasvu on jatkunut ja yhtiön rahavirtaennusteen mukaan rahavarat ovat negatiiviset Q2 2017.

Tilinpäätöksen julkaisuhetkellä ei ole varmuutta pitkäaikaisen, lyhytaikaisen ja käyttöpääomarahoituksen 12 kuukauden riittävydestä.

Yhtiön johto ja hallitus on arvioinut vaikeaa rahoitustilannetta ja yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Arvionsa perusteella yhtiön johto ja hallitus katsovat, että tilinpäätös on ollut asianmukaista laatia toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Arvio perustuu meneillään olevaan saneerausohjelmaan ja operatiivisiin tehostamistoimiin. Lisäksi yhtiö neuvottelee rahoittajien kanssa lyhytaikaisesta lisärahoituksesta likviditeetin turvaamiseksi ja panostaa määrätietoisesti saatavien kotiuttamiseen. Lisäksi yhtiö neuvottelee pitkäaikaisesta ulkopuolisesta rahoituksesta, joka voisi toteutua yritys- ja rakennejärjestelyn kautta.

Tecnotreen toiminnan jatko on riippuvainen edellä kuvattujen toimenpiteiden onnistumisesta sekä yhtiön kyvystä jatkaa saneerausohjelman noudattamista. Toiminnan jatkamiseen liittyy täten olennaista epävarmuutta.

Tecnotree on edennyt hyvin muutoksessaan palveluihin keskittyvästi yhtiöstä aidosti tuotekeskeiseksi yhtiöksi. Tuotekeskeisen yhtiön etuja on sen kiinnostavuus osajien parissa ja lisenssimyymintämahdollisuus, joka kasvattaa liikevaihtoa ja kassavirtaa. Tuotekeskeisissä yrityksissä maksujen tulouttaminen on nopeampaa, mikä myös lisää liikevaihtoa ja kassavirtaa. Sen lisäksi, että yhtiö houkuttaa osavia työntekijöitä, voimavaroja on jatkuvasti kohdennettava niin, että yhtiö pystyy toimittamaan räätälöityjä projekteja asiakkailleen maailmanlaajuisesti ilman lisäriskejä ja kustannuksia.

Arvioiden käyttö tilinpäätöksessä

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen tulevaisuutta koskevien arvioiden ja oletusten tekemistä, joiden lopputulemat saattavat poiketa tehdyistä arvioista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa laatu- ja arvio-periaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatu- ja arvio-periaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatu- ja arvio-periaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Tecnotree Oyj:n sekä kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt

(yli 50 % äänimäärästä) tai yhtiöt, joissa sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun Tecnotree olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai Tecnotree on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Määräysvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa välittömästi tai välillisesti yli puolet tytäryrityksen äänivallasta.

Konsernin keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset on yhdistelty siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset, velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden tuloksen sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty konsernitaseen omassa pääomassa erillään emoyhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Määräysvallattomien omistajien osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Konsernissa ei ole yhteisjärjestelyjä tai osakkuusyhtiöitä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön valuutan mukaisesti, jossa ne pääasiallisesti toimivat (toimintavaluutta). Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin tai käyttäen kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät arvostetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai materiaalien ja palvelujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuunnosvaluutta. Niiden ulkomaisten konserniyhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmien sekä laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen kauden keskikurssia ja tase-erät, lukuun ottamatta tilikauden tulosta, muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Euroalueen ulkopuolisten ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista, hankinnan jälkeen kertyneistä omista pääomista sekä tuloslaskelman ja taseen erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja esitetty oman pääoman muuntoeroissa. Ne kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota, kun ulkomaisesta tytäryhtiöstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun on todennäköistä, että ne lisäävät hyödykkeestä konsernille koituvaa taloudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti kun ne syntyvät.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- Koneet, laitteet ja kalusto 3–5 vuotta
- Atk-laitteet ja järjestelmät 3–5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan se testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke kirjataan vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu voidaan määrittää luotettavasti. Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioitu taloudellinen vaikutusaika aineettomille oikeuksille on 3–10 vuotta.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tuotteiden kehittämismenot aktivoidaan IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytysten täytyessä ja poistetaan kyseisten tuotteiden taloudellisena vaikutusajana. Tuotekehityskustannuksia seurataan Tecnotreessä projekteittain ja konsernin johto päättää kunkin projektin kustannusten aktivoinnista aina erikseen. Aktivoidun projektin täytyy olla luonteeltaan sellainen, että se hyödyttää jatkossa useita eri asiakkaita, sen sisällöstä, tavoitteista ja aikataulusta tulee olla kirjallinen kuvaus sekä siitä tulee olla kannattavuuslaskelma. IFRS-kriteerit täyttävien tuotekehittämismenon aktivointi aloitetaan siitä lähtien, kun tuotteen toiminnalliset vaatimukset, tuotteistamis-, testaus- ja projektisuunnitelmat ovat valmiina ja hyväksytyt sekä tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidun tuotekehittämismenon taloudellinen vaikutusaika on 3–5 vuotta riippuen tuotteen ennustetusta elinkaaresta, jona aikana ne kirjataan tasapoistoina kuluksi kaupallisen käytön alkamishetkestä. Konsernin taseeseen 31.12.2016 ja 31.12.2015 ei sisällynyt enää aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Arvostuksessa noudatetaan FIFO-periaatetta. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan IAS 17-standardin periaatteiden mukaisesti joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksen määritelmän mukaan sopimuksella siirretään hyödykkeen omistamiselle ominaiset edut ja riskit olennaisilta osin hyödykkeen käyttäjälle. Rahoitusleasingisopimuksella vuokrattu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksilla hankittu omaisuuserä vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat maksut jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseksi. Rahoitusleasingisopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään poistot konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevien poistosuunnitelmien mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan liiketoiminnan muiksi

kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Lisäksi tämä arviointi tehdään silloin kun esiintyy jokin viite siitä, että jonkin omaisuserän kirjanpitoarvo saattaa olla alentunut. Käytännössä tarkastelu tapahtuu usein omaisuusryhmäkohtaisesti. Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko vastaisten rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) tai käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Tecnotree-konsernissa arvonalentumistestit tehdään käyttöarvoon perustuen rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla.

Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat seuraavat: Eurooppa & Amerikka (Eurooppa ja Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasian ja Tyynenmeren alue).

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei enää mahdollisesti ole ja kun olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelyt on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä.

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksu pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernille ei jää veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Maksu pohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu ennakoituun etuus oikeus yksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutus matemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoite diskontataan nykyarvoon käyttämällä sellaisen valtion velkasitoumuksen korkoa, joka vastaa eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai -omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuviissa kuluissa. Etuus pohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleenmäärittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun Tecnotree kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Etuuspohjaisten eläkkeiden lisäksi Tecnotreellä on muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia, jotka esitetään erillään etuuspohjaisista eläkkeistä. Nämä liittyvät eräiden tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden henkilöstön oikeuteen saada rahallinen korvaus työsuhteen päättyessä. Näistä järjestelyistä on kirjattu velka konsernitaseeseen.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut sen toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan ja verolainsäädännön perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät veroaikautukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisesti väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennallisten verojen määrittämisessä käytetään tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty. Laskennalliset verovelat on kirjattu pääsääntöisesti kokonaisuudessaan, mutta laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Tuloutusperiaatteet

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Pitkäaikaishankkeet

Projektitoimitukset tuloutetaan pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardin mukaisesti. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Projektin etenemistä seurataan säännöllisesti ja se perustuu useaan tekijään mukaan lukien toteutuneet tai todennäköiset toimitukset, asiakasvelvoitteiden täyttäminen, jne. Projektin menoihin voidaan sisällyttää menot jotka ovat syntyneet ennen virallisen asiakastilauksen vastaanottoa.

Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevasta tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arviointiin. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tulotuskatselmuksessa säännöllisesti ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä. Tällainen tuloutusmenettely vaatii johdolta arvioiden ja harkinnan käyttämistä. Näihin liittyviä seikkoja on kuvattu jäljempänä laatimisperiaatteissa kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt on arvostettu tuloutettuun määrään vähennettynä määrällä, joka on jo laskutettu. Tuloslaskelmaan kirjatut projektimenot sisältävät kaikki konsernin pitkäaikaishankkeisiin välittömästi liittyvät menot ja kiinteistä menoista sekä yleiskustannuksista sen osan, joka on kohdennettavissa projektille.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan IAS 18 Tuotot -standardin mukaisesti. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, tuotot ovat määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuorina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Liiketuloksen, oikaistun liiketuloksen ja oikaistun tilikauden tuloksen määrittely

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Tecnotree-konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen (Tecnotree ei sovelle suojauslaskentaa). Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä, muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Konsernin oikaistu liiketulos ja kauden tulos ovat ennen kertaluonteisia kuluja. Kertaluonteisiksi kuluiksi kirjataan vain kerran tai hyvin harvoin tapahtuvia asioita. Tällaisia asioita voivat olla esimerkiksi liiketoiminnasta luopuminen, uudelleenjärjestelyt, arvonalentumiskirjaus tai oikeudenkäyntikulut.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät sekä velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevat omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraavaan kahteen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat sekä lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostojen ja myyntien kirjaus tapahtuu kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat, joita Tecnotree-konsernissa ovat käyvältä arvoltaan positiiviset valuutta- ja korkojohdannaiset.

Lainat ja muut saamiset sisältävät myyntisaamiset ja muut saamiset, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen merkittävä viivästyminen ovat näyttöä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio tai sen mahdollinen peruutus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yli kolmen kuukauden pankkitalletukset luokitellaan myös lainat ja muut saamiset –ryhmään.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja lyhytaikaisista, alle kolmen kuukauden pankkitalletuksista.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin (käyvältä arvoltaan negatiiviset valuutta- ja korkojohdannaiset) ja muihin rahoitusvelkoihin (jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat). Muut rahoitusvelat koostuvat mm. konsernin pankkilainoista ja ostovelloista. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Käytössä olevat tililiimit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan tämän jälkeen edelleen käypään arvoon jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon oikaistuna merkittäväillä transaktiokuluilla. Myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Ne vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaiset

Tecnotree-konsernin solmimat johdannais sopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia.

Konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa, vaikka johdannaiset on hankittu valuuttamääräisten myyntisaamisten suojaamiseksi ja konsernin pankkilainojen suojaamiseksi.

Johdannais sopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi. Johdannais sopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käypien arvojen muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa tilinpäätös kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan konsernin johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Arviot liittyvät pääosin tuloutukseen, myyntisaamisten ja liikearvon arvostukseen.

Projektit ja palvelut, joita Tecnotreen sopimukset koskevat, ovat usein laajoja, monimutkaisia ja arvoltaan suuria. Konsernin johto joutuu arvioimaan asiakasprojekteihin liittyviä olosuhteita ja ehtoja, jotka saattavat vaikuttaa projektien tuloutuksen ajoittumiseen ja kokonaiskannattavuuteen. Tällaisia voivat olla esim. kyky kiinnittää sopiva määrä pätevää henkilöstöä kuhunkin projektiin tai esim. kansainvälisillä ja etenkin kehittyvillä markkinoilla tapahtuvaan toimintaan liittyvät tekijät, joista osa saattaa olla konsernin tai asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Projektien valmiiksi saattaminen edellyttää usein uusia teknisiä ratkaisuja, jotka voivat aiheuttaa ennalta arvaamattomia ongelmia, projektin viivästymistä ja ylimääräisiä kustannuksia.

Myyntisaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Tämä arviointi tehdään jokaisen raportointikauden lopussa. Lisätietoja arvonalentumistappioista on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Konsernissa testataan liikearvo vähintään vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät merkittävässä määrin arvioiden käyttämistä. Lisätietoja arvonalentumistestauksesta on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 13.

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Tecnotree Group on noudattanut 1.1.2016 alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muuttuneita standardeja:

- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutuskokoelma 2012-2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual improvements – menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen – Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Tecnotreen konsernitilinpäätökseen on tehty pieniä muutoksia tilinpäätöksen esittämiseen.
- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet – Hyväksyttävien poistomenetelmien selventäminen (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla kielletään aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Poikkeuksellisesti poistot voidaan tehdä myyntituottoihin perustuen ainoastaan, jos myyntituottojen ja aineettoman hyödykkeen taloudellisen hyödyn kuluminen korreloivat erittäin paljon toisiinsa. Aineellisiin hyödykkeisiin ei voida soveltaa myyntituottoihin perustuvaa poistomenetelmää. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta Tecnotreen konsernitilinpäätökseen.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteen soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteen kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Tecnotree-konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

• IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Tecnotreen konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:

- Keskeiset IFRS 15:n käsitteet analysoidaan eri tulovirtojen kannalta. Näitä ovat omat lisenssit ja niiden ylläpito, kolmannen osapuolen lisenssit ja niiden ylläpito, työmyynti sekä palvelujen myynti.
- Käyttöönoton aikataulu on 2018 alussa soveltaen ’Osittain takautuvaa lähestymistapaa’ käytännön apukeinoja hyödyntäen. Yhtiö soveltaa tätä standardia jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen.
- Konsernissa on aloitettu standardin vaikutusten arviointi.

• Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista – Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.

• IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitoikäsiittelyn

1. Segmentti-informaatio

Tecnotree raportoi IFRS 8:n mukaisina toimintasegmentteinä maantieteelliset alueet, jotka ovat Eurooppa & Amerikka (Eurooppa sekä Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka) ja MEA & APAC (Lähi-itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue). Tämä perustuu siihen, että niiden tulosta seurataan konsernin sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa erillisinä. Tecnotreen IFRS 8:n mukainen ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä.

Toimintasegmenttien liikevaihto ja tulos esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Segmenttien tulos sisältää sellaiset kulut, jotka ovat kohdistettavissa segmenteille, eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, poistoja sekä vero- ja rahoituseriä ei kohdisteta segmentteihin.

Toimintasegmentin tuloksena raportoidaan tulos, jossa liikevaihtoon on lisätty liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetty ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutoksella oikaistuna sekä sellaiset kulut jotka ovat kohdistettavissa segmenteille eli myynnin ja markkinoinnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien sekä tuotekehityksen kulut. Muut segmentit -erä sisältävät poistot sekä tuotehallinnan ja hallinnon kuluja, jotka ovat luonteeltaan kiinteitä kuluja joita ei ole tarkoituksenmukaista jakaa segmenteille.

Tecnotree ei kohdista raportoinnissaan varoja toimintasegmenteille.

Toimintasegmentit 2016

1 000 €	Eurooppa & Amerikka	MEA & APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	24 975	35 100		60 075
Segmentin tulos	-11 394	2 013		-9 381
Kohdistamattomat erät			10 616	10 616
Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja *)				1 235
Kertaluonteiset kulut **)				-11 325
Liiketulos				-10 090

Toimintasegmentit 2015

1 000 €	Eurooppa & Amerikka	MEA & APAC	Muut segmentit	Konserni yhteensä
Liikevaihto (ulkoinen)	35 047	41 416		76 462
Segmentin tulos	7 832	16 994		24 826
Kohdistamattomat erät:			-12 859	-12 859
Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja *)				11 967
Kertaluonteiset kulut **)				-312
Liiketulos				11 654

Suomalaisilta asiakkailta saadut tuotot oli 839 tuhatta euroa (1 338) ja yhteensä kaikista muista maista 59 236 tuhatta euroa (75 124). Suomessa sijaitsevat pitkäaikaiset varat olivat tilinpäätöshetkellä 1 845 tuhatta euroa (2 140) ja yhteensä muissa maissa 18 688 tuhatta euroa (19 862).

*) Liiketulos ennen kertaluonteisia kuluja = Oikaistu liiketulos

***) Kertaluonteiset kulut 2016 = 9 000 tuhannen euron alaskirjaus liittyen yhtenäisen veloitussjärjestelmän toimitukseen sekä henkilöstövähennyksistä aiheutuneita kertaluonteisia kuluja 2 325 tuhatta euroa (312).

Tiedot merkittävimmistä asiakkaista

		2016		2015	
1 000 €		Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta	Liikevaihto	% konsernin liikevaihdosta
Asiakas 1, toimintasegmentti:	Eurooppa & Amerikka	21 772	36%	28 128	37%
Asiakas 2, toimintasegmentti:	MEA & APAC	23 864	40%	33 348	44%

2. Liikevaihto

1 000 €	2016	2015
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista (IAS 11)	19 667	23 496
Tuotot ylläpitopalvelutoimituksista (IAS 18)	28 947	31 138
Tuotot tavara- ja palvelutoimituksista (IAS 18)	11 060	19 433
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	402	2 395
Liikevaihto yhteensä	60 075	76 462
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin	12 742	15 361
Tilaukanta liittyen tavara-, ylläpito- ja palvelutoimitussopimuksiin	12 112	11 422
Tilaukanta yhteensä	24 854	26 783
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	15 050	38 389
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	14 651	21 720
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	399	16 669
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	4 372	21 072

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Konserni ei ole saanut ennakoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2016	2015
Vuokratuotot	79	79
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	82	25
Vahinkokorvaukset	108	
Muut tuottoerät	1	2
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	270	107

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2016	2015
Ostot tilikauden aikana	-2 518	-6 767
Vaihto-omaisuuden lisäys tai vähennys	340	7
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-2 179	-6 760
Ulkopuoliset palvelut	-2 518	-1 127
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 697	-7 887

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-27 874	-27 552
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-1 835	-1 768
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt (liite 21)	-199	-187
Osakeperusteiset etuudet (kannustinjärjestelmä)		-7
Kulut muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista (liite 23)	-375	-581
Muut henkilösivukulut	-3 345	-3 393
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä *)	-33 629	-33 488

*) sisältävät kertaluonteisia kuluja 2.3 miljoonaa EUR (0,3)

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 28.

Henkilöstö keskimäärin

Suomi	108	95
Irlanti	37	48
Muu Eurooppa	1	3
Intia	617	688
Muu Itä- ja Kaakkois-Aasia	4	3
Lähi-itä	72	51
Etelä-Amerikka	57	62
Yhteensä	895	950

Kannustinjärjestelmä

Konsernilla ei enää ollut osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä voimassa tilikaudella 2016. Tilikauden 2015 tuloslaskelmaan on kirjattu 7 tuhatta euroa vuoden 2013 jaksotettua palkkiokulua.

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 €	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet	-132	-113
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	-264	-279
Koneet ja kalusto	-398	-547
Koneet ja kalusto rahoitusleasing	-101	-53
Poistot yhteensä	-895	-991

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Alihankinta	-3 175	-5 018
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-4 126	-3 870
Matkakulut	-6 563	-5 392
Saamisten arvonalentumistappiot	-11 143	-1 779
Agenttipalkkiot	-84	-787
Vuokratulot	-2 248	-2 390
Ostetut ammatilliset palvelut	-3 229	-2 703
Markkinointikulut	-488	-543
Muut kulut	-153	-21
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-31 209	-22 504

Arvonalentumistappioita myyntisaamisista on kirjattu yhteensä 64 tuhatta euroa (1 052) sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista yhteensä 11 143 tuhatta euroa (727).

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus KPMG	-149	-187
Veroneuvonta KPMG	-28	-45
Muut palvelut KPMG	-86	-40
Muut palvelut muut	-15	-14
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-278	-286

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

1 000 €	2016	2015
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden tuotekehityskulut	-6 514	-12 985
Tuotekehityskulut suhteessa liikevaihtoon	10,8%	17,0%
Tuotekehityskulut suhteessa kokonaiskuluihin	9,2%	20,0%

Taulukossa "Taloudelliset ja osakekohtaiset tunnusluvut" on esitetty tuotekehityskulut suhteessa liikevaihtoon ja kokonaiskuluihin viiden vuoden ajalta.

9. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2016	2015
Rahoitustuotot		
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista korkojohdannaisista	58	5
Rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	75	33
Muut rahoitustuotot	19	264
Kurssivoitot lainoista ja muista saamisista sekä jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusveloista	63	259
Saneerausohjelman perusteella tehdyt velkojen leikkaukset	6 636	
Rahoitustuotot yhteensä	6 852	561
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusveloista	292	-1 981
Muut rahoituskulut	-1 958	-1 839
Kurssitappiot lainoista ja muista saamisista sekä jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusveloista	-717	-584
Rahoituskulut yhteensä	-2 384	-4 404
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 468	-3 843

Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Maksuohjelman vahvistamisen myötä konserni kirjasi velkojen leikkauksista kertaluontoista positiivista tulosvaikutusta 6,6 milj. EUR. Tarkat tiedot maksuohjelmasta löytyvät yrityssaneerausohjelman liitteestä 15, joka on julkaistu Tecnotree Oyj:n julkaisemassa pörsstitiedotteessa 30.9.2016 otsikolla Saneerausohjelmaehdotus.

Rahoituserien valuuttakurssivoitot ja -tappiot koostuvat lähinnä emoyhtiön konsernivelkojen kurssieroista. Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssivoittoja (netto) 402 tuhatta euroa vuonna 2016 (2 395) tuhatta euroa valuuttakurssivoittoja (netto) vuonna 2015.

Muut rahoituskulut sisältävät 1 727 tuhatta euroa vuonna 2016 (1 425) tuhatta euroa ylimääräisiä kuluja liittyen rahojen kotiuttamiseen normaalista poikkeavalla tavalla maasta, jossa keskuspankilla on pulaa ulkomaan valuutoista.

10. Tuloverot

1 000 €	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-413	-802
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-4 456	-6 334
Lähdeverojaksotuksen muutos (liite 23)	4 278	-2 359
Aikaisempien tilikausien verot	-11	-1 363
Laskennallisten verosaamisten muutos (liite 15)	-33	-371
Laskennallisten verovelkojen muutos (liite 15)		3 827
Osinkovero maksettu konsernin sisäisestä osingosta		-172
Tuloverot yhteensä	-635	-7 574

Verokantatäsmäytys

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön yhteisöverokannalla (2016 ja 2015: 20,0 prosenttia) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma on esitetty alla.

Tulos ennen veroja	-5 621	7 811
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	1 124	-1 562
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	3 981	-908
Vähennyskelvottomat menot ja verovapaat tulot	-5 551	546
Lähdeverot	-178	-6 735
Aikaisempien tilikausien verot	-11	-1 363
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö		10
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksessa vähentämättä jätetyistä tutkimus- ja kehittämismenoista		-1 733
Laskennalliset verovelat ulkomaisen tytäryhtiön jakamattomista voittovaroista		3 655
Muut verohelpotukset		516
Verot tuloslaskelmassa	-635	-7 574

11. Osakekohtainen tulos

1 000 €	2016	2015
<hr/>		
Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (1 000 €)	-6 290	211
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, osakeantioikaistu vertailukaudella (1 000 kpl)	122 628	122 628
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€/osake)	-0,05	0,00

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ollut laimentavia instrumentteja tilikaudella 2016 eikä 2015.

12. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2016

1 000 €	Liikearvo	Tuote- kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	18 449	14 406	7 553	40 408
Kurssierot	92		37	129
Lisäykset			16	16
Vähennykset			-105	-105
Hankintameno 31.12.	18 541	14 406	7 501	40 448
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-924	-14 406	-6 905	-22 235
Kurssierot	-6		-39	-44
Vähennysten kertyneet poistot				
Tilikauden poistot			-132	-132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-929	-14 406	-7 075	-22 411
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	17 612		426	18 038

Aineettomat hyödykkeet 2015

1 000 €	Liikearvo	Tuote- kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	17 509	32 036	6 877	56 422
Kurssierot	941		277	1 217
Lisäykset			399	399
Vähennykset		-17 630		-17 630
Hankintameno 31.12.	18 449	14 406	7 553	40 408
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-867	-32 036	-6 519	-39 423
Kurssierot	-57		-273	-329
Vähennysten kertyneet poistot		17 630		17 630
Tilikauden poistot			-113	-113
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-924	-14 406	-6 905	-22 235
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	17 525		647	18 173

13. Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvon kohdistaminen

Valtaosa liikearvosta syntyi vuonna 2009 Lifetree-yhtiön hankinnasta. Arvonalentumistestausta varten liikearvo kohdistettiin alueellisille rahavirtaa tuottaville yksiköille jotka ovat Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka, Aasia ja Tyynenmeren alue sekä Amerikka. Vuoden 2012 liikearvon arvonalentumistappioiden kirjaamisen jälkeen Euroopan ja APACin alueille ei kohdistu enää lainkaan liikearvoa. Liikearvon kirjanpitoarvo jakaantuu seuraavasti:

1 000 €	Eurooppa	Lähi-Itä ja Afrikka	Aasia ja tyynenmeren alue	Amerikka	Yhteensä
Liikearvo 31.12.2016		12 977		4 635	17 612
Liikearvo 31.12.2015		12 914		4 612	17 525

Arvonalentumistestaus

Liikearvon arvonalentumistestaus suoritetaan vähintään vuosittain ja aina silloin, kun todetaan viitteitä liikearvon tai jonkun muun omaisuuserän arvonalentumisesta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin myynnin ja kustannusten kehittymisestä, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Keskeiset muuttujat rahavirtojen määrittelyssä ovat seuraavat:

	Lähi-Itä ja Afrikka 2016	Amerikka 2016	Lähi-Itä ja Afrikka 2015	Amerikka 2015
Diskonttauskorko (WACC), verojen jälkeen	11,8%	12,4%	11,8%	12,5%
Diskonttauskorko (WACC), ennen veroja	14,8%	15,4%	14,7%	15,0%
Ennustejakson 2017 - 2021 (2016 - 2020) oikaistu liike-tulos suhteessa liikevaihtoon, prosenttia	5,2 % - 11,5 %	10,5 % - 12,7 %	10,0 % - 25,0 %	7,0 % - 14,4 %
Ennustejakson 2017 - 2021 (2016 - 2020) oikaistu liike-tulos, miljoonaa euroa	2,2 - 4,4	2,4 - 2,7	4,6 - 9,5	2,2 - 2,8
Jäännösarvovuoden kapitalisointitekijässä käytetty kasvuoletus	2,5%	2,3%	2,5%	2,5%

Diskonttauskorko: Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Diskonttauskoron nousu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu erityisesti markkinariskipreemioiden muutoksesta.

Oikaistu liike-tulos: Oikaistu liike-tulos perustuu hallituksen hyväksymiin 2017 budjettiin (2015: 2016 budjettiin) ja ennusteisiin vuosilta 2018 - 2021 (2015: vuosilta 2017 - 2020). Ennustejakson aikana konsernin oikaistu liike-tulos suhteessa liikevaihtoon ennakoituaan olevan 7,1 - 10,5 prosentin tasolla ollen 5,2 - 6,9 miljoonaa euroa (2015: 9,4 - 13,8 prosentin tasolla ollen 7,9 - 10,7 miljoonaa euroa).

Ennustekauden jälkeiset kassavirrat (jäännösarvo): Johto arvioi näiden muuttujien kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta.

Arvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Liikearvon arvon alentumistestauksen yhteydessä on arvioitu testauksen lopputuloksen herkkyyttä tärkeimpien muuttujien suhteen. Alla olevassa taulukossa on esitetty segmenttikohtainen herkkyyshanalyysi. Analyysissä esitetään kuinka monta prosenttiyksikköä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron verojen jälkeen, päätearvovuoden oikaistun liike tuloksen sekä jäännösarvovuoden kapitalisointitekijässä käytetyn kasvun pitäisi muuttua muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, että segmentin ennustettu rahavirta vastaisi testattavien varojen kirjanpitoarvoa 31.12.2016.

	Lähi-Itä ja Afrikka 2016	Amerikka 2016	Lähi-Itä ja Afrikka 2015	Amerikka 2015
Diskonttauskoron (WACC) muutos, prosenttiyksikköä	1,0%	3,7%	8,0%	6,6%
Päätearvovuoden oikaistun liike tuloksen muutos, prosenttia	-17%	-45%	-73%	-61%
Jäännösarvovuoden kapitalisointitekijässä käytetty kasvun muutos, prosenttiyksikköä	-1,9%	-7,9%	-25,7%	-22,3%
Määrä, jolla kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon, 1 000 €	1 786	4 376	16 377	8 640

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2016

1 000 €	Maa- ja vesialueet	*) Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 142	7 534	20 022	28 698
Kurssierot			112	112
Lisäykset			281	281
Vähennykset	-404	-911	-3	-1 317
Hankintameno 31.12.	739	6 623	20 413	27 774
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6 442	-18 607	-25 049
Kurssierot			-49	-49
Vähennysten kertyneet poistot ja arvonalennukset		637	-53	584
Tilikauden poistot		-264	-500	-764
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6 069	-19 208	-25 277
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	739	553	1 205	2 497

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2015

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 142	7 534	20 262	28 938
Kurssierot			-287	-287
Lisäykset			753	753
Vähennykset			-705	-705
Hankintameno 31.12.	1 142	7 534	20 022	28 698
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6 163	-18 961	-25 125
Kurssierot			272	272
Vähennysten kertyneet poistot			682	682
Tilikauden poistot		-279	-599	-878
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6 442	-18 607	-25 049
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 142	1 092	1 415	3 649

*) Saneerausohjelman mukaisesti yhtiö on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja vakuudenhaltijan suostumuksella.

15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot 2016

1 000 €	1.1.2016	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset				
Irlannin tytäryhtiön verohelpotukset				
Irlannin tytäryhtiön vahvistetut tappiot	55		-55	
Intian tytäryhtiön verohelpotukset	537	54	-23	568
Intian tytäryhtiön eläke- ja luottotappiokirjaukset				
Yhteensä	593	54	-78	568
Laskennalliset verovelat				
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot				
Yhteensä				

Laskennalliset verot 2015

1 000 €	1.1.2015	Kurssierot	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset				
Irlannin tytäryhtiön verohelpotukset	28		-27	
Irlannin tytäryhtiön vahvistetut tappiot	47		8	55
Intian tytäryhtiön verohelpotukset		-6	543	537
Intian tytäryhtiön eläke- ja luottotappiokirjaukset	831	65	-896	
Yhteensä	905	58	-371	593
Laskennalliset verovelat				
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	3 390	437	-3 827	
Yhteensä	3 390	437	-3 827	

Erät, joista ei ole kirjattu laskennallista veroa

1 000 €	2016	2015
Vähennyskelpoiset väliaikaiset erot joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista		
Tecnotree Oyj:n verotuksessa vähentämättä jätetyt tuotekehitysmenot *	76 986	73 003
*) Tecnotree Oyj on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja, jotka emoyhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa.		
Muut väliaikaiset vähennyskelpoiset erot	2 322	2 241
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot Brasiliassa	408	358
Erät, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia, yhteensä	79 716	75 601
Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot, joista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa koska voitonjako ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa		294

16. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Vuokravakuudet	952	1 009
Pantatut rahavarat	288	288
Muut pitkäaikaiset saamiset	21	13
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 262	1 310

17. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	827	495
Keskeneräiset tuotteet	30	29
Valmiit tuotteet	12	6
Vaihto-omaisuus yhteensä	869	530

Päättäneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 285 tuhatta euroa (251), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	8 112	5 871
Muut myyntisaamiset	5 663	6 182
Myyntisaamiset yhteensä	13 775	12 053
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	399	16 669
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	8 356	2 736
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	4 377	6 268
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset yhteensä	13 131	25 673
Lyhytaikaiset muut siirtosaamiset	2 449	3 348
Lyhytaikaiset muut saamiset	1 417	756
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset yhteensä	30 773	41 830

Suuri osa myyntisaamisista on kahdelta merkittävältä asiakkaalta, jotka esitetty liitetiedossa 1 sekä luottoriskikappaleessa liitetiedossa 24. Tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot myyntisaamisista sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista on esitetty liitetiedossa 7.

Myyntisaamisista 0 tuhatta euroa (0) ja osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista 5 982 tuhatta euroa (14 979) liittyvät sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttöpääomarahoituksen vakuutena.

Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25.

1 000 €	2016	2015
Lyhytaikaisten muiden siirtosaamisten olennaiset erät:		
Arvonlisäverosaamiset	41	261
Palveluverosaamiset Intiassa (Service Tax)	790	1 289
Ennakkomaksut	518	739
Muut siirtosaamiset	1 100	1 059
Siirtosaamiset yhteensä	2 449	3 348

19. Sijoitukset ja rahavarat

1 000 €	2016	2015
Pankkitalletukset, enintään kolme kuukautta		565
Käteinen raha ja pankkitilit	3 503	5 868
Rahavarat yhteensä	3 503	6 433

Osa rahavaroista, 329 tuhatta euroa (1 040) sijaitsee Nigeriassa, josta niitä ei voi vapaasti siirtää toisiin maihin ilman maan keskuspankista aiheutuvaa huomattavaa aikaviivettä. Tilikauden 2016 aikana konserni on kotiuttanut rahavaroja Nigeriasta normaalista poikkeavalla tavalla. Keskuspankin valuuttavarantojen puutteen takia valuutan vaihto on tapahtunut paikallisten yritysten kautta, joilla on valuuttatuloja.

20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

1 000 €	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Muut rahastot	Muuntoerorahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2015	122 628	4 720	847	2 307	-8 489	1 624	1 010
Tappion kattaminen		-3 374				-1 624	-4 998
Muutokset				-274	725		451
31.12.2015	122 628	1 346	847	2 033	-7 764		-3 537
Tappion kattaminen							
Muutokset				-6	-746		-752
31.12.2016	122 628	1 346	847	2 028	-8 510		-4 289

Tecnotree Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeiden enimmäismäärä on 122 628 tuhatta (122 628). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiön hallitus totesi elokuussa 2015 konsernin emoyhtiön Tecnotree Oyj:n oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden lopussa emoyhtiön oma pääoma oli 1 204 tuhatta euroa negatiivinen (3 020 tuhatta euroa negatiivinen).

Espoon käräjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerauksesta annetun lain mukaisen menettelyn. Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely lakkasi.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset

Ylikurssirahasto

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisälsi muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitty osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkittiin kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon. SVOP-rahasto on käytetty kokonaan tappion kattamiseen.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältää vuonna 2009 annettujen uusien osakkeiden käyvän arvon ja merkintähinnan erotuksen, sekä Argentiinan vararahaston.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osinko ja tuloksen käsittely

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa, ja että emoyhtiön tilikauden voitto, 1 816 tuhatta euroa, jätetään omaan pääomaan.

Vuonna 2016 ei myöskään jaettu osinkoa 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, vaan yhtiökokouksen päätöksellä emoyhtiön kertynyt tappio, 5 213 tuhatta euroa, jätettiin omaan pääomaan.

21. Eläkeveloitteet

Konsernilla on yksi etuusperustainen eläkejärjestely Intiassa, johon kuuluu Intian tytäryhtiön koko henkilökunta. Eläkejärjestely muodostuu henkilöstön lakisääteisistä etuuksista työsuhteen päättyessä, ja etuuden suuruus määritetään loppupalkan ja työssäolovuosien perusteella.

1 000 €	2016	2015
Taseeseen merkitty eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	988	877
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo (-)	-58	-142
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa	930	735
Taseen muutosten täsmäytyslaskelma		
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa kauden alussa	735	482
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu	199	187
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	59	107
Valuuttakurssierot	-63	-41
Nettovelka (+) / nettosaaminen (-) taseessa kauden lopussa	930	735
Tuloslaskelman etuusperustainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	146	147
Korkotuotot (-) ja -menot (+) netto	53	40
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu (liite 5)	199	187
Veloitteen nykyarvon muutokset:		
Velvoite tilikauden alussa	877	678
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	146	146
Korkokulu	65	56
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) / tappio (+)		102
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	61	23
Kokemusperusteiset voitot (-) / tappiot (+)	5	-22
Valuuttakurssierot	5	44
Järjestelystä maksetut etuudet (-)	-172	-150
Velvoite tilikauden lopussa	988	877
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutokset:		
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden alussa	142	195
Korkotuotto	11	17
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä erä (+/-)	5	-2
Valuuttakurssierot	1	13
Maksusuoritukset työnantajalta (+)	70	69
Järjestelystä maksetut etuudet (-)	-172	-150
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden lopussa	57	142

	2016	2015
Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset tilinpäätöspäivänä	%	%
Diskonttaus korko	6,6	8,0
Tuleva palkankorotusolettaus, ensimmäinen vuosi	8,0	8,0
Tuleva palkankorotusolettaus, myöhemmin	8,0	8,0

Oletettu normaali eläkeikä on 60 vuotta. Henkilökunnan vaihtuvuuden oletetaan laskevan tasaisesti iän myötä, ollessa 1% yli 55-vuotiailla ja 15% alle 30-vuotiailla. Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään aktuaarin ohjeistusten mukaan ja ne perustuvat tilastoihin ja kokemukseen.

Järjestelyihin kuuluvista varoista ei ole saatavissa tietoa koska ne on yhteisesti sijoitettu vakuutusyhtiöllä.

Vuoden 2017 kannatusmaksujen ennakkoidaan olevan 167 tuhatta euroa. Duraatio on 5 vuotta.

Herkkyyshanalyysi

Alla olevan herkkyyshanalyysin vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

2016

Diskonttauskoron muutos, prosenttiyksikköä	+1%	-1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	-43	47
Tulevan palkankorotusolettamuksen muutos, prosenttiyksikköä	+1%	-1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	36	33

2015

Diskonttauskoron muutos, prosenttiyksikköä	+1%	-1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	-37	40
Tulevan palkankorotusolettamuksen muutos, prosenttiyksikköä	+1%	-1%
Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen, 1 000 €	33	-32

22. Korolliset velat

1 000 €	2016	2015
Rahoitusleasingvelat, pitkäaikaiset	435	451
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset, korolliset	23 521	
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	23 956	451
Rahoitusleasingvelat, lyhytaikaiset	40	48
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	400	21 781
Käyttöpääomarahoiuslimiitti, lyhytaikainen		10 000
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	440	31 830
Korolliset velat yhteensä	24 396	32 281
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat		
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, yhden vuoden kuluessa	123	122
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, 1-5 vuoden kuluessa	647	610
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä, yli 5 vuoden kuluessa		61
Yhteensä	770	793
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-295	-294
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	475	499
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, yhden vuoden kuluessa	40	48
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, 1-5 vuoden kuluessa	435	392
Vähimmäisvuokrien nykyarvo, yli 5 vuoden kuluessa		58
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo, yhteensä	475	499

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli maksuohjelmaan liittyen 27,9 milj. EUR pitkäaikaista velkaa (0,0), joka koostui korollisista 23,5 MEUR ja korottomista 4,4 MEUR veloista rahoituslaitoksille.

Korolliset velat

Yhtiöllä oli vakuudellisia korollisia velkoja rahoituslaitoksille 23,5 milj. EUR. Tilikauden lopussa yhtiöllä oli käytössä täysimääräisenä 0,4 MEUR lyhytaikainen luotto sekä rahoitusleasing velka 0,4 MEUR.

Korottomat velat

Yhtiöllä oli saneerausohjelmaehdotuksen 30.9.2016 mukaan vakuudettomia korottomia velkoja rahoituslaitoksille 8,8 MEUR sekä muita tavallisia saneerausvelkoja 4,7 MEUR. Maksuohjelman mukaisesti puolet näistä veloista leikattiin alas. Leikkausten jälkeen oli vakuudettomia velkoja rahoituslaitoksille 4,4 MEUR ja muita tavallisia saneerausvelkoja toimittajille 2,5 MEUR. Saneerausohjelman mukaisesti emoyhtiöllä oli velkaa konserniyhtiöille 36,7 MEUR, mikä alaskirjattiin täysimääräisenä.

Tecnotreen elokuussa 2013 tekemä rahoitussopimus sisälsi kovenanteja, mutta Espoon käräjäoikeuden hyväksyttyä 15.11.2016 maksuohjelman ne raukesivat.

23. Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset korottomat velat		
Pitkäaikaiset velat muille -tavalliset saneerausvelat	2 423	
Pitkäaikaiset velat rahoituslaitoksille -tavalliset saneerausvelat	4 396	
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet (liite 5)	1 083	1 019
Pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	7 902	1 019
Lyhytaikaiset ostovelat, varaukset ja muut velat		
Ostovelat	4 917	6 060
Siirtovelat	7 832	15 045
Muut velat	1 954	1 083
Lyhytaikaiset varaukset *	495	
Ostovelat, varaukset ja muut velat yhteensä	15 197	22 188
Siirtovelkoihin sisältyvät erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 400	3 305
Jaksotetut agenttipalkkiot	574	1 121
Lähdeverovaraus (liite 10)	1 203	5 481
Jaksotetut korkokulut	794	1 923
Korkosuojausten arvostus	314	424
Asiakasprojekteihin liittyvät muut jaksotukset	1 250	1 696
Muut siirtovelat **	1 296	1 095
Siirtovelat yhteensä	7 832	15 045

* Lyhytaikaiset varaukset sisältävät 495 tuhannen euron varauksen johtuen vuoden 2016 henkilöstövähennyksistä Suomessa.

** Muut siirtovelat sisältävät muita kulujaksotuksia.

Espoon käräjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerauksesta annetun lain mukaisen menettelyn. Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely saatettiin päätökseen. Ehdotus yhtiön saneerausohjelmaksi hyväksyttiin ennen käräjäoikeuden vahvistusta Tecnotree Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016.

Käräjäoikeus määräsi selvittäjä Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa saneerausmenettelyn kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

Yrityssaneerauksesta löytyy lisätietoja liitetiedossa 29. Ylläoleviin velkoihin sekä liitetiedon 22 velkoihin sisältyy saneerausvelkoja seuraavasti:

1 000 €	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset (liite 22)		21 781
Käyttöpääomarahoituslimiitti, lyhytaikainen (liite 22)		10 000
Ostovelkoihin sisältyvät saneerausvelat	2 423	4 780
Siirtovelkoihin sisältyvät saneerausvelat		650
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	15 640	
Yrityskiinnitysvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	7 881	
Tavalliset saneeraus velat rahoituslaitoksilta, korottomat	4 396	

24. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Rahoitusriskien hallinnan tehtävänä on konsernin liiketoimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien merkittäviempien rahoitusriskien tunnistaminen sekä niiden hallinta ja seuraaminen siten, että konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan mahdollisimman hyvin. Hallituksen tehtäviin kuuluu varmistaa, että yrityksellä on kattava ja riittävä sisäinen valvontajärjestelmä. Konsernin valuuttariskien suojautumispolitiikka on hallituksen hyväksymä ja sen käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja. Konsernilla on tavoitteena minimoida rahoitusmarkkinoiden volatiliiteetin vaikutukset tunnistetuista merkittävistä markkinariskeistä konsernin tulokseen. Tecnotree-konserni ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa.

Rahoitusriskien hallinnan organisaatio

Rahoitusriskien hallintaprosessin tukena on konsernin johtoryhmä, joka käsittelee riskejä ja niiden hallintaa kokouksissaan säännöllisesti. Toimitusjohtaja raportoi merkittävimmät riskit konsernin tarkastusvaliokunnalle. Konsernin valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta vastaa yhtiön talousjohto hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti.

Pääomarakenteen hallinta

Tecnotreen pääomarakenteen hallinnan tavoite on varmistaa rahan riittävyys ja tukea yhtiön kasvutavoitteita. Rakenteen hallinnan tavoitteena on myös turvata konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatiliiteetista riippumatta. Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella (equity ratio), jota laskettaessa oma pääoma on jaettu taseen loppusumman ja saatujen ennakoiden erotuksella.

Yhtiön hallitus totesi elokuussa 2015 konsernin emoyhtiön Tecnotree Oyj:n oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden 2016 lopussa emoyhtiön oma pääoma oli 1 204 (3 020) tuhatta euroa negatiivinen, mutta konsernin oma pääoma oli 10 684 (17 797) miljoonaa euroa positiivinen.

Tilikauden lopussa konsernilla oli pankkilainaa 28 317 (21 781) euroa sekä 0 (10 000) tuhannen euron kokonaan käytössä oleva luottolimiitti. Elokuussa 2013 pankin kanssa solmittu rahoitussopimus sisälsi kovenanteja, mutta Espoon karäjoikeuden hyväksyttyä 15.11.2016 maksuohjelman ne raukesivat.

Omavaraisuusasteen osatekijät

1 000 €	2016	2015
Oma pääoma kauden lopussa	10 684	17 797
Taseen loppusumma	59 763	74 620
Saadut ennakot		
Taseen loppusumma vähennettynä saaduilla ennakoilla	59 763	74 620
Omavaraisuusaste (equity ratio)	17,9%	23,9%

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla on tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi.

Tilinpäätöspäivänä konsernin rahavarat olivat 3 503 (6 433) tuhatta euroa. Osa rahavaroista sijaitsee sellaisissa maissa joista ei voi vapaasti siirtää niitä toisiin maihin. Nämä on esitetty liitetiedossa 19.

Konsernin lyhytaikainen laina vuoden lopussa oli 400 tuhatta euroa. Maksuohjelman mukaan konsernilla oli rahoituslaitoksilta vakuusvelkoja 15 640 tuhatta euroa, yritysliikennitysvelkoja 7 881 tuhatta euroa sekä tavallisia

saneerausvelkoja 4 396 tuhatta euroa. Kassavirta vaihtelee huomattavasti vuosineljänneksittäin, mikä kiristää vastaavasti rahatilannetta.

Yhtiön kassavirtatilanne on jatkunut kriittisenä. Pitkäkestoisissa projekteissa syntyy tulouksen myötä saamia, joiden laskutus ja maksut voivat tapahtua pitkällä viiveellä. Tämä viive lisää maksuihin liittyvää riskiä.

Erääntyneiden ostovelkojen määrän kasvu on jatkunut.

Kassavirta vaihtelee huomattavasti vuosineljänneksittäin, mikä kiristää vastaavasti rahatilannetta.

2016	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 3 kk	3-12 kk	1-3 vuotta	Yli 3 vuotta
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	23 521	23 521	725	818	2 799	19 179
Lainojen korkomaksut		1 279	122	1 157		
Ostovelat	7 340	7 340	4 915	222	2 202	
Korottomat lainat	4 396	4 396		150	793	3 453
Johdannaisvelat	314	314	38	76	200	
Yhteensä	35 571	36 850	5 800	2 424	5 995	22 631
2015	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 3 kk	3-12 kk	1-3 vuotta	Yli 3 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta	21 781	21 781			21 781	
Lainojen korkomaksut		2 418	1 290	898	230	
Käytössä olevat luottolimiitit	10 000	10 000			10 000	
Luottolimiittien korkomaksut		1 229	565	394	269	
Ostovelat	6 060	6 060	1 280		4 780	
Johdannaisvelat	424	424	391		33	
Yhteensä	38 265	41 912	3 526	1 293	37 093	

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Vastapuolen luottokelpoisuus määrää riskin suuruuden. Rahoitusinstrumentteihin kohdistuva luottoriski on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, joka tilinpäätöshetkellä oli 17 278 tuhatta euroa (18 486). Yksityiskohtaisempi erittely rahoitusvaroista on esitetty liitetiedossa 25. Luottoriskin merkittävin yksittäinen erä on myyntisaamiset.

Talous- ja myyntitoiminnot seuraavat aktiivisesti asiakkaiden luottokelpoisuutta aiemman maksukäyttäytymisen perusteella sekä ulkoisista lähteistä saatavien raporttien avulla. Uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista. Luoton myöntäminen uusille asiakkaille tai korkean riskiluokituksen omaaviin maihin vaatii aina talousjohtajan hyväksynnän. Tecnotree ei ole järjestänyt asiakkailleen asiakasrahoitusta kolmansien osapuolten kanssa.

Tecnotreen merkittävimmät asiakkaat ovat kooltaan konsernia huomattavasti suurempia. Konsernin ja sen suurten asiakkaiden välillä vallitsee riippuvuusuhde, joka liiketoimintamahdollisuuksien lisäksi sisältää riskejä. Kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 77 % vuonna 2016 (2015 vuonna 80 %) sekä myyntisaamisista 80 % tilikauden 2016 lopussa (2015 tilikauden lopussa 86 %). Kummankin asiakkaan emoyhtiöt ovat isoja listattuja yhtiöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu helmikuussa 2017 ollen tuolloin A3 sekä Baa3 Moody's yhtiön luokituksen mukaan. Tecnotreen asiakkaat ovat lisäksi pääosin kehittyvillä markkinoilla, josta seuraa lisäriskejä kuten valuutansiirtosäännökset ja -rajoitukset, valuuttakurssien vaihtelut, verotus sekä muut poliittiset ja taloudelliset haasteet.

Taloustoiminto seuraa rahoituslaitosten luottokelpoisuutta. Emoyhtiön vastapuolet on rajoitettu rahoituslaitoksii, jotka mainitaan konsernin kassanhallintapolitiikassa. Intian tytäryhtiöllä on oma rahoitustoiminto, ja sen vastapuolet noudattavat samaa konsernin kassanhallintapolitiikkaa. Muiden tytäryhtiöiden rahavarat pidetään mahdollisimman alhaisella tasolla.

Myyntisaamisten ikäjakauma
1 000 €

	2016	2015
Erääntymättömät myyntisaamiset	6 592	6 220
1-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	4 288	4 552
91-360 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 428	633
Yli 360 päivää	467	648
Yhteensä	13 775	12 053

Projektitoimituksista aiheutuu merkittäviä myyntisaatavia. Suurin osa Tecnotreen liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joista useissa on poliittisia ja taloudellisia haasteita. Riskinä on, että laskujen maksu näissä maissa viivästyy huomattavasti ja että Tecnotree joutuu kirjaamaan luottotappioita. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja myyntisaamia seurataan aktiivisesti ja uusien asiakkaiden osalta tehdään erilliset luottokelpoisuusarviot ennen tarjouksen vahvistamista. Tilikaudella on kirjattu uusia luottotappioita yli vuoden vanhoista myyntisaamisista 64 tuhatta euroa (1 052). Yllä olevassa myyntisaamisten ikäjakaumataulukossa näytetään nettomyyntisaamiset eli arvonalentumiskirjausten jälkeen.

Markkinariskit
Valuuttariski

Konserni altistuu toiminnassaan markkinariskien osalta lähinnä valuuttariskeille. Valuuttakurssien muutokset aiheuttavat riskejä erityisesti saamisille ja tilauskannalle. Tecnotree-konsernin esittämismuuttua on euro, mutta merkittävä osa yhtiön liikevaihdosta on Yhdysvaltain dollareissa. Konsernin avoin translaatoriski syntyy sijoituksista kuuteen ulkomaiseen tytäryhtiöön, Intiaan (Rupia, INR) Brasiliaan (Real, BRL), Argentiinaan (Peso, ARS), Malesiaan (Ringgit, MYR), Yhdistyneisiin Arabiemiirikuntiin (Dirham, AED) ja Nigeriaan (Naira, NGN).

Transaktioriski

Konsernin avoin valuuttaposition muodostuu valuuttamääräisistä myyntiin liittyvistä tase-eristä, rahavaroista, valuuttamääräisestä tilauskannasta ja valuuttamääräisistä osto- ja myyntisopimuksista.

Myyntisopimusten hyväksymispolitiikassa edellytetään, että sopimusvaluuttana käytetään euroa tai Yhdysvaltain dollaria. Myöskään sopimuksiin liittyviä saamia ei saa sitoa muihin valuuttoihin. Myyntiyhtiöt, myydessään omaan maahansa, käyttävät laskutuksessaan paikallista valuuttaa. Jos myyntisopimuksissa käytetään muita valuuttoja kuin euroa, Yhdysvaltain dollaria tai myyntiyhtiön paikallista valuuttaa, vaaditaan siihen kirjallinen suostumus konsernin talousjohtajalta.

Vuoden 2016 ulkoisesta laskutuksesta 17 prosenttia oli euroina, 64 prosenttia Yhdysvaltain dollareina, 5 prosenttia Argentiinan Pesoina, 10 prosenttia Nigerian Nairoina, 1 prosenttia Brasilian Realeina, ja muut valuutat yhteensä 3 prosenttia. Avointen ARS, NGN ja BRL määräisten valuuttapositionien osalta konserni ei ole tehnyt suojauksia. Syinä ovat mm. paikalliset valuuttasäännöstelyt ja suojausten korkeat kustannukset. BRL määräiset myynnit ja niihin liittyvät kustannukset muodostavat riittävän operatiivisen suojauksen, jonka vuoksi suojausinstrumenttejä ei käytetä. Avoimen INR-valuuttaposition osalta konserni tekee tarvittaessa suojauksia. Tilinpäätöshetkellä voimassaolevia INR-valuuttaposition suojauksia ei ollut. Tecnotree-konserni ei suojaa muita ulkoisista transaktiopiostista syntyviä valuuttariskejä, koska ne eivät ole merkittäviä.

Sisäisistä transaktiopiostista voi myös syntyä valuuttariskejä. Intian tytäryhtiöllä on sisäisiä EUR-määräisiä saamia, joista tilikaudella syntyi 1 043 tuhannen euron suuruiset valuuttakurssitappiot (2015: 1 491 tuhatta euroa valuuttakurssitappioita) Intian Rupian kurssimuutosten johdosta. Myös emoyhtiön BRL-määräisistä sisäisistä veloista syntyi tilikaudella 904 tuhatta euroa valuuttakurssitappioita (2015: 1 451 tuhatta euroa valuuttakurssivoittoa). Sisäiset transaktiopiostit ei ole suojattu.

Kaikista suojaustoimenpiteistä vastaa konsernin talousosasto, joka arvioi suojaustarvetta kuukausittain. Suojaustoimenpiteistä ja suojauspositiosta raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Yhtiö suojaa kassavirtaan liittyvää USD valuuttapositioniaan rullavasti enintään 12 kuukauden ajanjaksolta maksimissaan 100 prosenttia nettovaluuttapositionistaan. Suojausinstrumentteinä käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Tilinpäätöshetkellä suojausaste oli 0 prosenttia (0 %). Suojausasteen laskuun edellisiin vuosiin verrattuna

vaikutti markkinoiden yleinen sentimentti Yhdysvaltojen dollarin vahvistumisesta euroa vastaan.

Yhtiön saamat USD määräiset rahasuoritukset vaihdetaan pääosin euroiksi. Osa rahavaroista pidetään kuitenkin USD valuutassa tulevia dollarimääräisiä maksuja varten.

Herkkyyshanalyysi markkinariskeille

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

1 000 €	Liite	2016 INR	2015 INR	2016 USD	2015 USD
Lyhytaikaiset nettovarot					
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	4 532	30 236	7 193	11 077
Osatuloetusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset	17			9 745	18 202
Rahavarat	18			2 098	2 892
Ostovelat ja muut velat	23	-121	-208	-2 851	-1 123
Lyhytaikaiset nettovarot yhteensä		4 411	30 028	16 184	31 049

Herkkyyshanalyysissa on esitetty Intian Rupian (INR) sekä Yhdysvaltain dollarin (USD) heikkeneminen ja vahvistuminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Muutosprosentti edustaa kyseiselle valuutalle mahdollista volatiliiteettia edellisten 12 kuukauden aikana. Suoraa vaikutusta omaan pääomaan ei ole, koska suojauslaskentaa ei sovelleta.

1 000 €	2016	2015
Muutosprosentti, INR	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	280	-280
Muutosprosentti, USD	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	-1 471	1 798

Translaatoriski

Tecnotree Intia ja sen tytäryhtiöt on yhdistetty Tecnotree-konserniin 6.5.2009 alkaen, ja konserni on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun INR-määräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan, joka on euro. Avoin translaatoriski Intian alakonsernin osalta tilinpäätöspäivänä oli 21 948 tuhatta euroa (50 653). Tätä nettosijoitusta ei ole suojattu, johtuen lähinnä paikallisesta valuuttasäännöstelystä ja suojausten korkeista kustannuksista. Translaatoriskiherkkyttä analysoitiin laskemalla Intian Rupian kymmenen prosentin vahvistuminen ja heikkeneminen euroon verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

1 000 €	2016		2015	
	INR	INR	INR	INR
Muutosprosentti	-10%	+10%	-10%	+10%
Vaikutus verojen jälkeiseen tulokseen	2 653	-3 242	-309	378
Vaikutus omaan pääomaan	-1 995	2 439	-4 605	5 628

Tilikauden 2016 aikana Intian Rupia vahvistui euroon verrattuna 1 prosenttia, INR/EUR kurssi ollessa 2016 lopussa 71,5935 ja 2015 lopussa 72,0215. Intian muuntoero omassa pääomassa oli 779 tuhatta euroa negatiivinen.

Muihin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista ei muodostu merkittävää translaatoriskiä, joten niitä ei ole suojattu eikä herkkyyshanalyysiä tehty. Tilikauden 2015 aikana Brasilian Real (BRL) ja Argentiinan Peso (ARS) kuitenkin muuttuivat euroon nähden poikkeuksellisen paljon. BRL/EUR kurssi vahvistui 20 prosenttia ollessa 2016 lopussa 3,4305 ja 2015 lopussa 4,3117, mikä aiheutti 111 tuhannen euron suuruisen positiivisen muuntoeron konsernin omaan pääomaan. ARS/EUR kurssi heikkeni 18 prosenttia ollessa 2016 lopussa 16,6814 ja 2015 lopussa 14,1367,

mikä aiheutti 84 tuhannen euron suuruisen negatiivisen muuntoeron konsernin omaan pääomaan. Brasilian tytäryhtiön osalta avoin translaatoriski tilikauden lopussa oli -2 089 tuhatta euroa (2 961) ja Argentinan tytäryhtiön osalta 789 tuhatta euroa (1 218).

Malesian tytäryhtiön osalta avoin translaatoriski tilikauden lopussa oli 133 tuhatta euroa (149), Nigerian tytäryhtiön osalta -280 tuhatta euroa (30) sekä vastaavasti Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa olevan tytäryhtiön osalta -403 tuhatta euroa (319). Näistä tytäryhtiöistä valuuttakurssien muutosten takia syntyvä muuntoero omassa pääomassa oli 6 tuhatta euroa (-18).

Korkoriski

Konsernin korkoriskin hallinnan painopisteet kohdistuvat pankkilainojen korkoriskin hallintaan ja likvidien varojen optimaaliseen hallintaan tuottavasti ja turvaavasti.

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli maksuohjelmaan liittyen 27,9 milj. EUR pitkäaikaista velkaa (0,0), joka koostui korollisista 23,5 milj. EUR ja korottomista 4,4 milj. EUR veloista rahoituslaitoksille.

Korkoriskiherkkyyttä analysoitiin laskemalla yhden prosenttiyksikön korkomuutoksen vaikutus vuositasolla, kun otetaan mukaan konsernin merkittävimmät korkoinstrumentit yhteensä velkaa -25 114 tuhatta euroa (25 348). Tilinpäätöshetkellä korkojen yhden prosenttiyksikön nousu / lasku olisi pienentänyt / kasvattanut tulosta verojen jälkeen -117 / 117 tuhatta euroa (-174 / 174). Koron muutoksilla ei olisi ollut suoraa vaikutusta omaan pääomaan. Herkkyyksianalyyssissä on esitetty korkojen nousun tai laskun vaikutus kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Hintariski

Konserni ei omista pääoma- tai muita rahoitusinstrumentteja joiden arvot on sidottu muihin markkinahintoihin kuin korkoihin tai valuuttakursseihin.

25. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2016	Liite	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	18		13 775		13 775	13 775
Rahavarat	19		3 503		3 503	3 503
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			17 278		17 278	17 278
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			440	440	440
Ostovelat	23			4 917	4 917	4 917
Johdannaisvelat	23	314			314	314
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		314		5 357	5 671	5 671
2015						
	Liite	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18		12 053		12 053	12 053
Rahavarat	19		6 433		6 433	6 433
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			18 486		18 486	18 486
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	22			31 781	31 781	31 781
Ostovelat	23			6 060	6 060	6 060
Johdannaisvelat	23	424			424	424
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		424		37 841	38 265	38 265

Korkojohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Lyhytaikaisten sijoitusten käyvät arvot määritetään vastapuolen hintanoteerausten perusteella. Muiden saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen niiden maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia

Erät, jotka arvostetaan käypään arvoon, tai joista esitetään tilinpäätöksessä käypä arvo, on luokiteltu käyttäen käypien arvojen hierarkiaa, joka kuvastaa arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Käypien arvojen hierarkia sisältää tasot 1-3. Taso 1: Täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla maikkinoilla. Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Kaikki käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat kuuluvat käyvän arvon hierarkian tasoon 2. Päättäneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

Johdannaisten kohde-etuuksien arvot

1 000 €	Liite	2016		2015	
		Kohde-etuuden arvo	Käypä arvo	Kohde-etuuden arvo	Käypä arvo
Johdannaisvelat					
Valuuttajohdannaiset	23				
Korkojohdannaiset	23	11 588	314	13 054	424
Johdannaisvelat yhteensä			314		424

26. Muut vuokrasopimukset

1 000 €

2016

2015

Konserni vuokralleottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Muut vuokrasopimukset

Yhden vuoden kuluessa	898	1 079
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 712	2 253
Yhteensä	2 610	3 333

Konserni on vuokrannut toimistotiloja, toimistolaitteita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin yhdestä kolmeen vuotta, ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 2 248 tuhatta euroa (2 390).

27. Vakuudet ja vastuusitoumukset, ehdolliset velat

1 000 €	2016	2015
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	4 400	4 400
Yrityskiinnitykset	45 336	45 336
Pantatut talletukset	1 221	808
Takaukset	474	197
Pantatut osatuloutusprojekteihin liittyvät myynti- ja siirtosaamiset *	5 982	14 979
Yhteensä	57 414	65 721
Muut vastuut		
Intian riidanalaiset tuloverovelat	3 988	1 345
Yhteensä	3 988	1 345

* Näiden taseeseen kirjattujen myynti- ja siirtosaamisten lisäksi tilauskannasta 0 tuhatta euroa (2 210) liittyy sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttöpääomalmiitin sopimuksen puitteissa.

Lisäksi emoyhtiön omistamat Intian tytäryhtiöiden osakkeet on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo emoyhtiössä on 7 418 tuhatta euroa.

Tuloveroja koskevaan riitaan liittyvän epävarmuuden vuoksi konserni ei ole kirjannut varausta.

28. Lähipiiritapahtumat

Tecnotreen lähipiiriin kuuluvat emoyhtiön tytäryhtiöt, hallituksen ja johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja ja edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet ja määräysvalta-yhteisöt. Määräysvalta-yhteisöllä tarkoitetaan Suomen arvopaperimarkkinalaissa yhteisöä, jossa osakkeenomistajalla, jäsenellä tai muulla henkilöllä on em. laissa tarkoitettu määräysvalta. Yhtiö katsoo johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

Edellä mainittuja lainoja ja konsernin sisäisiä normaaleja liiketoimia lukuun ottamatta Tecnotree ei ole tehnyt lähipiiriin kanssa merkittäviä liiketoimia, myöntänyt lainoja tai muita vastaavia järjestelyjä vuosien 2016 ja 2015 aikana.

Yhtiö katsoo johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

1 000 €	2016	2015
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat, palkkiot ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-2 116	-1 553
Osakeperusteiset etuudet		-7
Johdon työsuhde-etuudet yhteensä	-2 116	-1 560
Palkat ja palkkiot		
Padma Ravichander, toimitusjohtaja 18.4.2016 alkaen	-479	
Ilkka Raiskinen, toimitusjohtaja 17.4.2016 asti	-428	-324
Hallituksen jäsenet:		
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja	-57	-67
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja	-36	-39
Johan Hammarén, hallituksen jäsen 5.3.2015 asti		-15
Matti Jaakola, hallituksen jäsen 14.4.2015 alkaen	-30	-15
Tuija Soanjärvi, hallituksen jäsen 14.4.2015 asti		-18
Christer Sumelius	-30	-32
Pirjo Pakkanen, 9.5.2016 alkaen	-13	

Hallituksen jäsenten palkkioista on 0 prosenttia (23%) maksettu Tecnotree Oyj:n osakkeilla. Konsernilla ei ollut enää voimassa olevia optiosarjoja tilikauden tai vertailukauden lopussa.

Hallituksen eläke-edut määräytyvät työntekijän eläkelain (TyEl:n) mukaan. Lakisääteiset eläkekulut toimitusjohtajan osalta oli 12 tuhatta euroa (60) sekä hallituksen jäsenten osalta yhteensä 26 tuhatta euroa (42). Eläkekulut on esitetty henkilöittäin emoyhtiön liitetiedossa 4. Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalla tai muilla johdon tai hallituksen jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelyjä.

Toimitusjohtajasopimuksen mukainen irtisanomisaika on toimitusjohtajalla 6 kuukautta molempien osapuolten osalta. Irtisanomisajalta maksetaan palkka ja yhtiön suorittaessa irtisanomisen toimitusjohtajalle maksetaan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Yhtiö voi päättää toimitusjohtajasopimuksen välittömästi ilman erillistä korvausta, mikäli toimitusjohtaja on rikkonut merkittävästi toimitusjohtajasopimustaan, syyllistynyt laittomaan toimintaan tai muuten toiminnallaan aiheuttanut yhtiölle huomattavaa haittaa. Mikäli uusi osakkeenomistaja hankkii yli 50% yhtiön osakkeista tai yli 50% yhtiön omaisuudesta siirretään uudelle omistajalle, toimitusjohtaja voi irtisanoa sopimuksen 3 kuukauden irtisanomisajalla ja hän on oikeutettu 6 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Konsernin emo- ja tytäryhtymäsuhteet 31.12.2016

Yhtiön nimi	Yhtiön toiminnan luonne	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus -%	Konsernin osuus äänivallasta -%
Tecnotree Oyj	Operatiivinen emoyhtiö	Suomi		
Tecnotree Services Oy	Lepäävä yhtiö	Suomi	100	100
Tecnotree Convergence (Middle East) FZ-LLC	Myyntiyhtiö	Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100	100
Tecnotree Ltd	Tuotekehitys ja -hallinta	Irlanti	100	100
Tecnotree Spain SL	Myyntiyhtiö	Espanja	100	100
Tecnotree Sistemas de Telecomunicacao Ltda	Myyntiyhtiö	Brasilia	100	100
Tecnotree Argentina SRL	Myyntiyhtiö	Argentiina	100	100
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Myyntiyhtiö	Malesia	100	100
Tecnotree Nigeria Ltd	Myyntiyhtiö	Nigeria	100	100
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Holdinyhtiö	Intia	100	100
Tecnotree Convergence Ltd	Tuotekehitys ja -hallinta, sekä myyntiyhtiö	Intia	99,83	99,83
Lifetree Convergence Pty Ltd	Lepäävä yhtiö	Etelä-Afrikka	99,83	99,83
Lifetree Convergence (Nigeria) Ltd	Lepäävä yhtiö	Nigeria	94,84	94,84

Emoyhtiöllä on sivuliikkeitä Taiwanissa, Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa sekä Perussa.

29. Yrityssaneeraus

Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely saatettiin päätökseen. Ehdotus yhtiön saneerausohjelmaksi hyväksyttiin ennen käräjäoikeuden vahvistusta Tecnotree Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016.

Vahvistamista edeltäneessä velkojen äänestysmenettelyssä kaikki siihen osallistuneet velkojat kannattivat maksuohjelman hyväksymistä.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 milj. EUR. Konsernin sisäisiä saneerausvelkoja, jotka leikattiin kokonaisuudessaan, oli yhteensä noin 36,7 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 milj. EUR. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 milj. EUR, josta yrityskiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 %. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyvät 30.6.2025.

Saneerausohjelmaehdotus sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Maksuohjelman vahvistamisen myötä konserni kirjasi velkojen leikkauksista kertaluontoista positiivista tulosvaikutusta 6,6 milj. EUR. Tämän lisäksi yhtiöltä purkautui kirjattuja korkovarauksia yhteensä 2,7 milj. EUR.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloiinsa käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus määräsi asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa saneerausmenettelyn kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille.

30. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä Tecnotree kotiutti 6,0 milj. euroa saatavia asiakkaalta Latinalaisessa Amerikassa. Saatavamaksut käytettiin kokonaisuudessaan pitkäaikaisten velkojen lyhennykseen.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	1	46 977	62 477
Liiketoiminnan muut tuotot	2	278	79
Materiaalit ja palvelut	3	-2 194	-6 889
Henkilöstökulut	4	-14 094	-13 327
Poistot ja arvonalentumiset	5	-411	-474
Liiketoiminnan muut kulut	6	-44 442	-39 764
Liikevoitto/(tappio)		-13 887	2 102
Rahoitustuotot ja -kulut	7	15 219	1 102
Voitto/(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		1 332	3 204
Tuloverot	8	484	-8 417
Tilikauden voitto/(tappio)		1 816	-5 213

Emoyhtiön tase

1 000 €	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	271	318
Aineelliset hyödykkeet	10	1 574	1 822
Osuudet saman konsernin yrityksissä	11	8 825	36 939
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11	299	299
Pysyvät vastaavat yhteensä		10 970	39 378
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	869	530
Pitkäaikaiset saamiset	13	318	338
Lyhytaikaiset saamiset	14	32 446	43 628
Rahat ja pankkisaamiset	15	770	2 671
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		34 404	47 166
Vastaavaa yhteensä		45 374	86 545
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	1 346	1 346
Ylikurssirahasto		847	847
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-5 213	
Tilikauden voitto/tappio		1 816	-5 213
Oma pääoma yhteensä		-1 204	-3 020
Pakolliset varaukset	17	495	
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	31 170	799
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	14 913	88 766
Vieras pääoma yhteensä		46 083	89 565
Vastattavaa yhteensä		45 374	86 545

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 332	3 204
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	411	474
Saatavien arvonalentumiset	11 175	1 253
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-502	-4 530
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 717	734
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua		116
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys(+)	681	4 191
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-340	-54
Lyhytaikaisten velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	3 629	3 821
Maksetut korot	-429	-41
Saadut osingot liiketoiminnasta	678	1 410
Saadut korot	58	1
Maksetut verot	-3 794	-6 058
Liiketoiminnan rahavirta	-1 817	4 522
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-78
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-117	-87
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-45
Investointien rahavirta	-117	-210
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot rahoituslaitoksilta	1 400	2 900
Lainojen takaisinmaksut rahoituslaitoksille	-1 000	-2 900
Lainojen nostot konserniyhtiöiltä	44	407
Muutokset pantatuissa rahavaroissa	-215	-821
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-196	-1 351
Rahoituksen rahavirta	33	-1 765
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	2 671	125
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	770	2 671

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia (1997/1336), kirjanpitoasetusta (1997/1339) sekä muita tilinpäätöstä koskevia lakeja ja ohjeita noudattaen. Tilinpäätöksen laatimisessa on myös noudatettu toiminnan jatkuvuuden periaatetta. Tecnotree jätti 5.3.2015 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeuteen, jonka käräjäoikeus vahvisti 15.11.2016 täydennetyn yrityssaneerausohjelman mukaisesti. Lisätietoja yrityssaneerauksesta on annettu liitetiedossa 20, ja perustelut toiminnan jatkuvuuden periaatteen noudattamiselle on annettu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Tecnotree Oyj:n vuodelta 2016 on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen. Tätä perustellaan seuraavilla seikoilla:

Tecnotreen liiketoiminta on ollut useana vuonna tappiollista. Yhtenä keskeisenä syynä tähän on ollut vanhempien tuotteiden myynnin lasku, jota ei seurannut vastaava lasku toimintakuluissa. Tecnotree keskittyy edelleen vuonna 2017 toimintakulujen tiukkaan kontrollointiin samalla kun se tuo markkinoille uusia avoimeen lähdekoodiin perustuvia tuotteitaan.

Yhtiön rahoitustilanne on jatkunut erittäin kireänä ja tästä johtuen yhtiön taloudellinen ja likviditeetti tilanne on kriittinen. Erääntyneiden ostovelkojen määrän kasvu on jatkunut ja yhtiön rahavirtaennusteen mukaan rahavarat ovat negatiiviset Q2 2017.

Tilinpäätöksen julkaisuhetkellä ei ole varmuutta pitkäaikaisen, lyhytaikaisen ja käyttöpääomarahoituksen 12 kuukauden riittävyystä.

Yhtiön johto ja hallitus on arvioinut vaikeaa rahoitustilannetta ja yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Arvionsa perusteella yhtiön johto ja hallitus katsovat, että tilinpäätös on ollut asianmukaista laatia toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Arvio perustuu meneillään olevaan saneerausohjelmaan ja operatiivisiin tehostamistoimiin. Lisäksi yhtiö neuvottelee rahoittajien kanssa lyhytaikaisesta lisärahoituksesta likviditeetin turvaamiseksi ja panostaa määrätietoisesti saatavien kotiuttamiseen. Lisäksi yhtiö neuvottelee pitkäaikaisesta ulkopuolisesta rahoituksesta, joka voisi toteutua yritys- ja rakennejärjestelyn kautta.

Tecnotreen toiminnan jatko on riippuvainen edellä kuvattujen toimenpiteiden onnistumisesta sekä yhtiön kyvystä jatkaa saneerausohjelman noudattamista. Toiminnan jatkamiseen liittyy täten olennaista epävarmuutta.

Tecnotree on edennyt hyvin muutoksessaan palveluihin keskittyvästi yhtiöstä aidosti tuotekeskeiseksi yhtiöksi. Tuotekeskeisen yhtiön etuja on sen kiinnostavuus osajien parissa ja lisenssimyymintimahdollisuus, joka kasvattaa liikevaihtoa ja kassavirtaa. Tuotekeskeisissä yrityksissä maksujen tulouttaminen on nopeampaa, mikä myös lisää liikevaihtoa ja kassavirtaa. Sen lisäksi, että yhtiö houkuttaa osaavia työntekijöitä, voimavaroja on jatkuvasti kohdennettava niin, että yhtiö pystyy toimittamaan räätälöityjä projekteja asiakkailleen maailmanlaajuisesti ilman lisäriskejä ja kustannuksia.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat, myös johdannaissopimuksin suojatut, on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä Euroopan Keskuspankin noteeraamaan keskikurssiin.

Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon tai hankinnan ja valmistuksen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssierot on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Tase-erien muuntamisesta aiheutuvat kurssierot kirjataan tulostaikutteisesti.

Tecnotreen solmimat johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita, jotka on hankittu valuuttamääräisten

myyntisaamisten suojaamiseksi. Yhtiön politiikkana on suojata maksimissaan valuuttamääräinen nettopositio enintään 12 kuukauden periodilta.

Suojaamistarkoituksessa otetut johdannaiset merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon perustuen tilinpäätöspäivän termiinhintoihin.

Suojaamistarkoituksessa otettujen johdannaisten kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan vastaavista suojattavista eristä kirjattuja kurssieroja.

Liikevaihto

Tecnotreessä liikevaihto koostuu projektien, tuotteiden ja palveluiden myynnistä, joista on vähennetty välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisen myynnin kurssierot.

Projektitoimitukset tuloutetaan pääosin valmistusasteen mukaan. Projektin tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi tilinpäätöshetken valmistusasteen perusteella, kun projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Lopputulos on määritettävissä luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään määrittämään luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Projektin valmistusaste määritetään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetken mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioituista kokonaismenoista (ns. cost-to-cost method). Projektin tuloutus aloitetaan hetkestä, jolloin projektin lopputulos on määritettävissä luotettavasti. Tyypillisesti tämä tapahtuu silloin, kun projekti on johdon toimesta hyväksytty ja ensimmäinen toimitus asiakkaalle tapahtuu. Valmistusasteen mukainen tuloutusmenetelmä perustuu arvioihin sopimuksesta odotettavissa olevista tuloista ja menoista sekä projektin etenemisen arvioimiseen. Projektien kustannusarvioita käydään läpi johdon tuloutuskatselmuksessa neljännesvuosittain ja tulojen ja menojen merkitsemistä tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Arvioiden muutoksesta johtuva kumulatiivinen vaikutus kirjataan sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja sen määrä on arvioitavissa.

Mikäli projektin lopputulos ei ole luotettavasti määritettävissä, kirjataan tuottoja vain toteutuneita menoja vastaava määrä. Tätä tulouttamiskäytäntöä sovelletaan tyypillisesti uusien tuotteiden ensitoimitusprojekteissa tai kun toimitusprojektiin sisältyy merkittävä määrä asiakaskohtaista räätälöintiä. Projektin kate tuloutetaan lopullisen hyväksynnän yhteydessä.

Projekti katsotaan tappiolliseksi, kun sen menot ylittävät siitä saatavat tulot. Tällöin projektista johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tavara- ja palvelutoimitukset tuloutetaan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja kun tuotot ovat määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Esimerkkeinä tavara- ja palvelutoimituksista voidaan mainita mm. usein erillisinä myytävät järjestelmien oheistoimitukset, kuten huoltosopimus-, lisenssi-, koulutus-, dokumentaatio- ja varaosatoimitukset. Kiinteäaikaisten huoltosopimusten tuotot kirjataan pääsääntöisesti tasasuurina erinä huoltosopimuksen voimassaoloaikana.

Eläkejärjestelyt

Suomessa lakisääteinen ja mahdollinen lisäeläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkejärjestelyistä aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Tilinpäätöshetken sopimusperusteisesti jäljellä olevat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuina.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu suoraan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne ovat syntyneet lukuun ottamatta konehankintoja, jotka poistetaan kolmen vuoden tasapoistoin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti välittömän hankintamenon tai sitä alhaisemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuun. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Suunnitelman mukaiset poistoajat:

- Aineettomat oikeudet 3-10 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5 vuotta
- Rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- Koneet, laitteet ja kalusto 3-5 vuotta
- Atk-laitteet ja järjestelmät 3-5 vuotta

Johdannaiset

Yhtiön solmimat johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia. Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon, joka määritetään käyttämällä vastapuolen markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kun ne syntyvät.

1. Liikevaihto

1 000 €	2016	2015
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain		
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	31 875	34 980
Aasia ja Tyynenmeren alue	962	1 366
Amerikka	14 140	26 131
Liikevaihto yhteensä	46 977	62 477
Liikevaihdon jakauma tulolajeittain		
Tuotot valmistusasteen mukaisesti tuloutetuista projekteista	6 470	15 616
Ylläpitopalvelutoimitukset	16 694	20 769
Tavara- ja palvelutoimitukset, ulkoinen myynti	9 250	16 393
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot liittyen ulkoiseen myyntiin	610	3 111
Tavara- ja palvelutoimitukset, konsernin sisäinen myynti	13 953	6 588
Liikevaihto yhteensä	46 977	62 477
Tilaukanta liittyen osatuloutusprojekteihin		
Tilaukanta liittyen tavara- ja palvelutoimitussopimuksiin	7 417	7 842
Tilaukanta yhteensä	12 378	18 199
Keskeneräiset osatuloutusprojektit:		
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen tuloutus	8 157	30 417
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kumulatiivinen laskutus	6 806	14 619
Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät keskeneräiset työt	1 351	15 798
Keskeneräisten osatuloutusprojektien kertyneet toteutuneet menot	432	7 307

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ole asiakkaan pidättämiä myyntisaamisia. Yhtiö ei ole saanut ennakoita liittyen keskeneräisiin osatuloutusprojekteihin.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2016	2015
Vuokratuotot	79	79
Liiketoiminnan muut tuotot	199	
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	278	79

3. Materiaalit ja palvelut

1 000 €	2016	2015
Ostot tilikauden aikana	-2 502	-6 841
Varastojen muutos	340	54
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-2 162	-6 788
Ulkopuoliset palvelut	-32	-101
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 194	-6 889

4. Henkilöstökulut

1 000 €	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-11 396	-10 753
Eläkekulut	-1 268	-1 368
Muut henkilösivukulut	-1 431	-1 207
Henkilöstökulut yhteensä	-14 094	-13 327

Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	2016	2015
Johto ja hallinto	27	32
Muu henkilökunta	80	101
Henkilöstö keskimäärin yhteensä	107	133

Johdon palkat, palkkiot, luontoisedut ja eläkkeet

1 000 €	Palkat, palkkiot luontoisedut 2016	Laki- sääteiset eläkekulut 2016	Palkat, palkkiot luontoisedut 2015	Laki- sääteiset eläkekulut 2015
Padma Ravichander, toimitusjohtaja 18.4.2016 alkaen	-479			
Ilkka Raiskinen, toimitusjohtaja 17.4.2016 asti	-428	-12	-324	-60
Hallituksen jäsenet:				
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja	-57	-10	-67	-15
Pentti Heikkinen, varapuheenjohtaja	-36	-7	-39	-9
Johan Hammarén, hallituksen jäsen 5.3.2015 asti			-15	-3
Matti Jaakola, hallituksen jäsen 14.4.2015 alkaen	-30	-6	-15	-4
Tuija Soanjärvi, hallituksen jäsen 14.4.2015 asti			-18	-3
Christer Sumelius	-30		-32	-7
Pirjo Pakkanen, 9.5.2016 alkaen	-13	-3		
Yhteensä	-1 072	-37	-509	-101

Hallituksen jäsenten palkkioista on 0 prosenttia (23 %) maksettu Tecnotree Oyj:n osakkeilla.

Hallituksen eläke-edut määräytyvät työntekijän eläkelain (TyEl:n) mukaan. Hallituksen jäsenillä ei ole lisäeläkejärjestelyjä.

Toimitusjohtajalla on toimitusjohtajasopimus, joka on tehty Suomen lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja on itse velvollinen huolehtimaan veroistaan ja muista pakollisista maksuista.

5. Poistot

1 000 €	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	-46	-56
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-220	-220
Koneet ja kalusto	-144	-197
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-411	-474

6. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2016	2015
Alihankinta	-2 282	-3 558
Toimistohallintoon liittyvät kulut	-2 256	-2 188
Matkakulut	-1 367	-1 117
Agenttipalkkiot	-114	-772
Saamisten arvonalentumiset	-11 223	-1 253
Vuokratulot	-1 048	-1 175
Ostetut ammatilliset palvelut	-2 036	-1 548
Markkinointikulut	-476	-511
Konsernin sisäiset liiketoiminnan muut kulut	-23 572	-27 425
Muut kulut	-70	-216
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-44 442	-39 764

Arvonalentumistappioita myyntisaamisista on kirjattu yhteensä 96 tuhatta euroa (526) sekä osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista yhteensä 11 223 tuhatta euroa (1 253).

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastus KPMG	-98	-102
Veroneuvonta KPMG	-19	-20
Muut palvelut KPMG	-12	
Muut palvelut muut	-15	-14
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	-143	-136

7. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2016	2015
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	678	2 565
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		1
Rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä		2 024
Rahoitustuotot muilta	160	76
Muut rahoitustuotot konserniyrityksissä	36 211	
Muut rahoitustuotot muissa yrityksissä	6 636	
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	43 686	4 666
Rahoituskulut		
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennus	-28 088	
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-70	-28
Korkokulut muille	444	-1 783
Rahoituskulut muille	-352	-1 754
Rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-400	
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-28 466	-3 565
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	15 219	1 102
Muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy:		
Valuuttakurssivoittoja	101	2 095
Valuuttakurssitappioita	-689	-260
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	-587	1 835

Muut rahoitustuotot konserniyrityksissä ja muissa yrityksissä liittyvät velkasaneeraus ohjelman mukaisesti alaskirjauksiin.

8. Tuloverot

1 000 €	2016	2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-8	-2
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-3	2
Ulkomailla maksetut lähdeverot	-3 783	-6 058
Lähdeverojaksotuksen muutos	4 278	-2 359
Tuloverot yhteensä	484	-8 417

Yhtiö on verotuksessaan jättänyt vähentämättä tutkimus- ja kehitysmenoja tuhatta euroa 76 986 (73 003), jotka yhtiö voi vähentää vapaasti valittavina summina määräämättömän ajanjakson kuluessa. Vuosien 2015 ja 2016 lopussa yhtiöllä ei ole enää vahvistettuja tappioita Suomessa. Muut väliaikaiset vähennyskelpoiset verot ovat 2 322 tuhatta euroa (2 241). Näistä ei ole kirjattu laskennallista verosaamista niiden hyödyntämiseen liittyvän epävarmuuden takia.

9. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2016

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 146	275	6 422
Lisäykset			
Hankintameno 31.12.	6 146	275	6 422
Kertyneet poistot 1.1.	-5 829	-275	-6 104
Tilikauden poisto	-46		-46
Kertyneet poistot 31.12.	-5 875	-275	-6 150
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	271		271

Aineettomat hyödykkeet 2015

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 068	275	6 344
Lisäykset	78		78
Hankintameno 31.12.	6 146	275	6 422
Kertyneet poistot 1.1.	-5 772	-275	-6 048
Tilikauden poisto	-56		-56
Kertyneet poistot 31.12.	-5 829	-275	-6 104
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	318		318

10. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2016

1 000 €	Maa-alueet	*) Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	739	6 045	5 299	12 083
Lisäykset			117	117
Hankintameno 31.12.	739	6 045	5 416	12 200
Kertyneet poistot 1.1.		-5 272	-4 990	-10 261
Tilikauden poisto		-220	-144	-365
Kertyneet poistot 31.12.		-5 492	-5 134	-10 626
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	739	553	282	1 574

Aineelliset hyödykkeet 2015

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	739	6 045	5 212	11 996
Lisäykset			87	87
Hankintameno 31.12.	739	6 045	5 299	12 083
Kertyneet poistot 1.1.		-5 051	-4 793	-9 844
Tilikauden poisto		-220	-197	-417
Kertyneet poistot 31.12.		-5 272	-4 990	-10 261
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	739	774	310	1 822

*) Saneerausohjelman mukaisesti yhtiö on sitoutunut myymään toimitiloinaan käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja vakuudenhaltijan suostumuksella.

11. Sijoitukset

Sijoitukset 2016

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 939	299	37 239
Vähennykset	-28 092		-28 092
Siirrot erien välillä	-22		-22
Hankintameno 31.12.	8 825	299	9 124
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	8 825	299	9 124

Sijoitukset 2015

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	36 894	299	37 194
Lisäykset	45		45
Hankintameno 31.12.	36 939	299	37 239
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	36 939	299	37 239

Emoyhtiön omistamat tytäryritysosakkeet

	Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus -%	Kirjanpitoarvo 1 000 €
Tecnotree Ltd.	County Clare, Irlanti	100	124
Tecnotree Spain SL	Madrid, Espanja	100	31
Tecnotree Sistemas de Telecommunicacao Ltda	Sao Paulo, Brasilia	100	902
Tecnotree (M) Sdn Bhd	Kuala Lumpur, Malesia	100	42
Tecnotree Services Oy	Espoo, Suomi	100	8
Tecnotree Argentina SRL	Cordoba, Argentiina	100	257
Lifetree Cyberworks Pvt. Ltd	Bangalore, Intia	100	1 189
Tecnotree Convergence Ltd	Bangalore, Intia	46	6 229
Tecnotree Convergence (Middle East) FZ-LLC	Dubai, Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100	20
Tecnotree Nigeria Limited	Lagos, Nigeria	100	23
Yhteensä			8 825

12. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	827	495
Keskeneräiset tuotteet	30	29
Valmiit tuotteet ja tavarat	12	6
Vaihto-omaisuus yhteensä	869	530

13. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Vuokratakuut	30	49
Pantatut rahavarat	288	288
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	318	338

14. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2016	2015
Osatuloutusprojekteihin liittyvät myyntisaamiset	2 666	4 146
Muut myyntisaamiset	5 039	6 816
Myyntisaamiset yhteensä	7 705	10 963
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, keskeneräiset työt	1 351	15 798
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset, valmistuneet työt	8 356	2 736
Muut toimitussopimuksiin perustuvat siirtosaamiset	574	2 008
Osatuloutusprojekteihin liittyvät siirtosaamiset yhteensä	10 282	20 542
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	755	1 462
Lyhytaikaiset muut saamiset	932	713
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	19 673	33 680
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Konsernimyyntisaamiset	9 746	6 506
Muut konsernisiirtosaamiset	3 027	3 443
Yhteensä	12 773	9 948
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	32 446	43 628
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Arvonlisäverosaamiset	41	261
Ennakkomaksut toimittajille	134	425
Muut siirtosaamiset	579	775
Yhteensä	755	1 462

Myyntisaamisista 0 tuhatta euroa (0) ja osatuloutusprojekteihin liittyvistä siirtosaamisista 5 982 tuhatta euroa (14 979) liittyvät sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttöpääomarahoitukseen vakuutena.

15. Rahat ja pankkisaamiset

1 000 €	2016	2015
Rahat ja pankkisaamiset	770	2 671
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	770	2 671

16. Oma pääoma

1 000 €	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	1 346	4 720
Osakepääoman alentaminen		-3 374
Osakepääoma 31.12.	1 346	1 346
Ylikurssirahasto 1.1.	847	847
Ylikurssirahasto 31.12.	847	847
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 193	2 193
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.		2 131
Tappion kattaminen		-2 131
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.		
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	-5 213	-5 505
Tappion kattaminen		5 505
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	-5 213	
Tilikauden tulos	1 816	-5 213
Vapaa oma pääoma yhteensä	-3 397	-5 213
Oma pääoma yhteensä	-1 204	-3 020

Tecnotreen puolivuotiskatsauksen 2015 valmistuttua todettiin, että vaikka konsernin oman pääoman arvo oli positiivinen, emoyhtiö Tecnotree Oyj:n oma pääoma oli negatiivinen. Yhtiön hallitus totesi oman pääoman menettämisen ja jätti asiaa koskevan ilmoituksen kaupparekisteriin. Tilikauden lopussa yhtiön oma pääoma oli 1 204 tuhatta euroa negatiivinen (3 020 tuhatta euroa negatiivinen).

Espoon käräjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerausesta annetun lain mukaisen menettelyn. Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely lakkasi.

Jakokelpoista omaa pääomaa ei ollut tilikauden 2016 lopussa eikä vertailutilikauden 2015 lopussa. Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa, ja että yhtiön tilikauden voitto 1 816 tuhatta euroa, jätetään omaan pääomaan. Vuonna 2016 ei myöskään jaettu osinkoa 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta, vaan yhtiökokouksen päätöksellä yhtiön kertynyt tappio, 5 213 tuhatta euroa, jätettiin omaan pääomaan.

17. Pakolliset varaukset

1 000 €	2016	2015
Muut pakolliset varaukset	495	
Pakolliset varaukset yhteensä	495	

Vuoden 2016 pakolliset varaukset sisälsivät 495 tuhannen euron varauksen johtuen henkilöstövähennyksistä Suomessa.

18. Pitkä- ja lyhytaikainen vieraspääoma

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	23 521	
Lainat samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	425	407
Saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korottomat	4 396	
Muut saneerausvelat, korottomat	2 423	
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	404	392
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	31 170	799
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	400	31 781
Ostovelat	2 851	5 329
Siirtovelat	6 296	13 704
Muut velat	174	297
Yhteensä	9 721	51 111
Lyhytaikaiset velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Konserniostovelat	5 352	36 246
Muut konsernisiirtovelat	6	1 409
Yhteensä	5 358	37 655
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	15 079	88 766
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Muut jaksotetut henkilöstökulut	1 594	2 217
Lähdeveroajaksotus (liite 8)	1 203	5 481
Jaksotetut korkokulut	794	1 923
Jaksotetut agenttipalkkiot	574	1 121
Korkosuojausten arvostus	314	424
Asiakasprojekteihin liittyvät muut jaksotukset	1 250	1 696
Muut siirtovelat	567	841
Yhteensä	6 296	13 704

Tilikauden lopussa yhtiöllä oli maksuohjelmaan liittyen 27,9 milj. EUR pitkäaikaista velkaa (0,0), joka koostui korollisista 23,5 milj. EUR ja korottomista 4,4 milj. EUR veloista rahoituslaitoksille

Yhtiöllä oli vakuudellisia korollisia velkoja rahoituslaitoksille 23,5 milj. EUR. Tilikauden lopussa yhtiöllä oli käytössä täysimääräisenä 0,4 milj. EUR lyhytaikainen luotto.

Yhtiöllä oli saneerausohjelmaehdotuksen 30.9.2016 mukaan vakuudettomia korottomia velkoja rahoituslaitoksille 8,8 milj. EUR sekä muita tavallisia saneerausvelkoja 4,7 milj. EUR. Maksuohjelman mukaisesti puolet näistä veloista leikattiin alas. Leikkausten jälkeen oli vakuudettomia velkoja rahoituslaitoksille 4,4 milj. EUR ja muita tavallisia saneerausvelkoja toimittajille 2,5 milj. EUR. Saneerausohjelman mukaisesti emoyhtiöllä oli velkaa konserniyhtiöille 36,7 milj. EUR, mikä alaskirjattiin täysimääräisenä

Yhtiö suoritti joulukuun lopulla ensimmäiset maksuohjelman mukaiset suoritukset muille velkojille. Maksuohjelman mukaisia vakuudettomia ja vakuudellisia velkoja rahoituslaitoksille ei lyhennetty tilikaudella 2016.

Maksut erääntyvät jatkossa maksuohjelman mukaan puolivuositain kesä- ja joulukuun lopussa.

Maksuohjelman mukaan viimeiset erät maksetaan kesäkuussa 2025. Tarkat tiedot maksuohjelmasta löytyvät yrityssaneerausohjelman liitteestä 15, joka on julkaistu Tecnotree Oyj:n julkaisemassa pörssitiedotteessa 30.9.2016 otsikolla Saneerausohjelmaehdotus.

Espeen kärjäoikeus määräsi aloitettavaksi 9.3.2015 annetulla päätöksellään Tecnotree Oyj:tä koskevan yrityksen saneerauksesta annetun lain mukaisen menettelyn. Selvittäjä on toimittanut saneeraussuunnitelmaehdotuksen kärjäoikeudelle 30.3.2016. Yrityssaneerauksesta löytyy lisätietoja liitetiedossa 20. Ylläoleviin velkoihin sisältyy saneerausvelkoja seuraavasti:

1 000 €	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset saneerausvelat		31 781
Ostovelkoihin sisältyvät saneerausvelat		4 780
Siirtovelkoihin sisältyvät saneerausvelat		650
Konsernivelkoihin sisältyvät saneerausvelat		36 674
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	400	
Vakuudelliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	15 640	
Yrityskiinnitysvelat rahoituslaitoksilta, korolliset	7 881	
Tavalliset saneerausvelat rahoituslaitoksilta, korottomat	4 396	

19. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €	2016	2015
Omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	4 400	4 400
Yrityskiinnitykset	45 336	45 336
Pantatut talletukset	1 221	808
Takaukset	474	188
Pantatut osatuloutusprojekteihin liittyvät myynti- ja siirtosaamiset *	5 982	14 979
Yhteensä	57 414	65 712
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	16	39
Myöhemmin maksettavat	1	16
Yhteensä	16	56
Muut vastuusitoumukset		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	150	133
Myöhemmin maksettavat		81
Yhteensä	150	214
Omat vastuut yhteensä	57 580	65 981

* Näiden taseeseen kirjattujen myynti- ja siirtosaamisten lisäksi tilauskannasta 0 tuhatta euroa (2 210) liittyy sellaisiin pitkäaikaisiin projekteihin, joiden kokonaistulot on pantattu käyttöpääomalmiitin sopimuksen puitteissa.

Lisäksi emoyhtiön omistamat osakkeet Intian tytäryhtiöissä on pantattu. Niiden kirjanpitoarvo on 7 418 tuhatta euroa.

Johdannaisopimusten kohde-etuuksien arvot

Korkojohdannaiset		
Käypä arvo (negatiivinen)	-314	-424
Kohde-etuuden arvo	11 568	13 054

20. Yrityssaneeraus

Espoon käräjäoikeus vahvisti päätöksellään 15.11.2016 selvittäjä Jari Salmisen laatiman Tecnotree Oyj:n saneerausohjelmaehdotuksen yhtiön maksuohjelmaksi. Tämän päätöksen myötä Tecnotree Oyj:n saneerausmenettely saatettiin päätökseen. Ehdotus yhtiön saneerausohjelmaksi hyväksyttiin ennen käräjäoikeuden vahvistusta Tecnotree Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 9.11.2016.

Vahvistamista edeltäneessä velkojen äänestysmenettelyssä kaikki siihen osallistuneet velkojat kannattivat maksuohjelman hyväksymistä.

Yhtiön maksuohjelmassa huomioitujen saneerausvelkojen kokonaismäärä oli noin 73,9 milj. EUR. Konsernin sisäisiä saneerausvelkoja, jotka leikattiin kokonaisuudessaan, oli yhteensä noin 36,7 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen osuus oli noin 13,2 milj. EUR. Vakuusvelkaa oli yhteensä noin 23,8 milj. EUR, josta yrityskiinnityksellä turvattua saneerausvelkaa oli yhteensä noin 7,9 milj. EUR. Etuoikeudettomien tavallisten saneerausvelkojen pääomaa leikattiin 50 %. Maksuohjelman mukaiset suoritukset päättyvät 30.6.2025.

Saneerausohjelmaehdotus sisältää velvollisuuden maksaa etuoikeudettomille saneerausveloille lisäjako-osuutta, mikäli maksuohjelman aikana Tecnotreen Oyj:n operatiivinen kassavirta toteutuu ennustettua parempana.

Maksuohjelman vahvistamisen myötä konserni kirjasi velkojen leikkauksista kertaluontoista positiivista tulosvaikutusta 6,6 milj. EUR. Tämän lisäksi yhtiöltä purkautui kirjattuja korkovarauksia yhteensä 2,3 milj. EUR.

Saneerausohjelman mukaisesti Tecnotree on sitoutunut myymään toimitiloiensa käyttämänsä kiinteistön 31.12.2019 mennessä ja kauppahinta suoritetaan vakuudenhaltija Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Yhtiöllä on oikeus olla myymättä kohdetta määrättyssä ajassa ainoastaan valvojan ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n suostumuksella.

Käräjäoikeus määräsi asianajaja Jari Salmisen valvomaan maksuohjelman toteutumista. Valvoja seuraa saneerausmenettelyn kulkua ja raportoi siitä velkojatoimikunnalle ja velkojille

21. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä Tecnotree kotiutti 6,0 milj. euroa saatavia asiakkaalta Latinalaisessa Amerikassa. Saatavamaksut käytettiin kokonaisuudessaan pitkäaikaisten velkojen lyhennykseen.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Espoossa, 27. huhtikuuta 2017

Padma Ravichander
Toimitusjohtaja

Harri Koponen
Hallituksen puheenjohtaja

Pentti Heikkinen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Matti Jaakola

Christer Sumelius

Pirjo Pakkanen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, . huhtikuuta 2017

KPMG OY AB

Toni Aaltonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tecnotree Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tecnotree Oyj:n (y-tunnus 1651577-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

— konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätös-standardien (IFRS) mukaisesti,

— tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvä olennainen epävarmuus

Haluamme kiinnittää huomiota konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin, joissa todetaan, että yhtiön rahoitus tilanne on jatkunut erittäin kireänä ja tästä johtuen yhtiön taloudellinen ja likviditeettitilanne on kriittinen. Eräntyneiden ostovelkojen määrän kasvu on jatkunut ja yhtiön rahavirta-ennusteen mukaan rahavarat ovat negatiiviset Q2/2017.

Tilinpäätöksen julkaisuhetkellä ei ole varmuutta pitkäaikaisen, lyhytaikaisen ja käyttöpääomarahoituksen 12 kuukauden riittävydestä.

Yhtiön johto ja hallitus ovat arvioineet vaikeaa rahoitus tilannetta ja yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Arvionsa perusteella yhtiön johto ja hallitus katsovat, että tilinpäätös on ollut asianmukaista laatia toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Arvio perustuu meneillään olevaan saneerausohjelmaan ja operatiivisiin toimenpiteisiin. Lisäksi yhtiö neuvottelee rahoittajien kanssa lyhytaikaisesta lisärahoituksesta likviditeetin turvaamiseksi ja panostaa määrätietoisesti saatavien kotiuttamiseen. Lisäksi yhtiö neuvottelee pitkäaikaisesta ulkopuolisesta rahoituksesta, joka voisi toteutua yritys- ja rakennejärjestelyn kautta.

Tecnotree Oyj:n toiminnan jatko on riippuvainen edellä kuvattujen toimenpiteiden onnistumisesta sekä yhtiön kyvystä jatkaa saneerausmenettelyn yhteydessä vahvistetun maksuohjelman noudattamista. Toiminnan jatkamiseen liittyy täten olennaista epävarmuutta. Käsitteemme mukaan edellä mainittujen toimenpiteiden toteutumiseen liittyy sellaista olennaista epävarmuutta, joka antaa merkittävää aihetta epäillä Tecnotree Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden kykyä jatkaa toimintaansa.

Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota siihen, että konsernitaseeseen sisältyy yhteensä 17,6 miljoonan euron liikearvo. Edellisessä kappaleessa kuvatulla tavalla konsernin kykyyn jatkaa toimintaansa saattaa liittyä epävarmuutta, minkä johdosta liikearvon arvostukseen liittyy epävarmuutta.

Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Muut seikat

Tilikauden 2015 osalta emme pystyneet antamaan lausuntoja tilinpäätöksestä tai toimintakertomuksesta, joten emme ota kantaa vuoden 2015 vertailutietoihin.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

**Liikearvon, 17,6 miljoonaa euroa, arvostus (ks. konsernitilinpäätöksen tase ja liitetieto 13).
Tytäryhtiöosakkeiden, 8,8 miljoonaa euroa, arvostus (ks. emoyhtiön tase ja liitetieto 11).**

— Konsernitaseessa on merkittävä liikearvo (17,6 miljoonaa euroa) liittyen tehtyihin yrityshankintoihin ja tilikauden päättyessä konsernin oma pääoma oli 10,7 miljoonaa euroa.

— Tarkastuksessa on käyty läpi yhtiön ennusteprosessia ja analysoitu edellisen vuoden testauslaskelmissa käytettyjä oletuksia erityisesti liikevaihdon ja kannattavuuden osalta suhteessa toteutuneeseen liikevaihto- ja kannattavuuskehitykseen. Lisäksi on tarkastettu liikearvon testauslaskelmien olettamusten realistisuutta ja perusteita sekä teknisen toteutustavan asianmukaisuutta.

— Rahavirtaa kerryttävien yksiköiden (segmenttien) kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen niiden käyttöarvoon. Käyttöarvo määritetään perustuen diskontattuihin rahavirtaennusteisiin, joiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa mm. liikevaihdon kasvun, diskonttauskoron, pitkän aikavälin kasvun ja inflaation osalta.

— Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevia liitetietoja.

— Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvästä johdon harkinnasta, arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon ja tytäryhtiöosakkeiden arvostus on tilintarkastuksessa keskeinen seikka.

— Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilyksen asiantuntijoita, jotka ovat tarkastaneet laskelmien teknisen oikeellisuuden ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.

**Myyntin tuloutusperusteet, projektilaskenta sekä saamisten arvostus
(ks. konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 18)**

— Yhtiön tilauskanta sisältää projekteja, joiden toimitus kestää yli vuoden, joidenkin jopa useamman vuoden. Kiinteähintaisten toimitusprojektien tulouttaminen edellyttää johdon harkintaa ja oletuksia, erityisesti odotettavissa olevien kustannusten ja työmääräennusteiden osalta.

— Olemme arvioineet myyntiprosessin ja laskutuksen oikeellisuuteen liittyviä kontrolleja. Tarkastuksen painopisteenä on ollut keskeisimpien myyntin kontrollien testaaminen.

— Suurin osa konsernin liikevaihdosta tulee kehittyvistä maista, joissa useissa on poliittisia ja taloudellisia haasteita.

— Pitkäaikaisten ja osatuloutuslaskennan kautta käsiteltävien merkittävimpien hankkeiden tuloutusperiaatteita analysoitiin suhteessa IFRS-periaatteisiin ja yhtiön laskentakäytäntöihin sekä sopimusehtoihin. Tarkastuksessa käytiin läpi konsernissa noudatettavien työmyyntin ja osatuloutettavien projektien seurantarutiinit ja testattiin merkittävimmät kontrollit. Lisäksi analysoitiin käynnissä olevia projekteja ja työmääräennusteita.

— Yhtiön kahden suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli 76 % vuonna 2016.

— Tarkastuksessa kartoitettiin myyntisaamisten seurantarutiineja ja testattiin keskeisimpien kontrollien toimivuutta sekä analysoitiin avoimia myyntisaamisia ja käytiin läpi tilikauden päättymisen jälkeisiä maksusuorituksia mahdollisten epäkuranttien myyntisaamisten tunnistamiseksi.

— Konsernin myynti- ja osatuloutus- ja saamiset muodostavat 45 % konsernin varoista ja saamisiin sisältyy arvostusriski

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheel-lisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

— Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheel-lisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastus-evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

— Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

— Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

— Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastus-evidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

— Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

— Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Osavuositarkastus ajalta 1.1.–30.6.2016

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n 2 momenttiin viitaten toteamme, että yhtiö sopi tilikauden aikana järjestelystä liittyen huhtikuussa 2012 julkistetun 24 miljoonan dollarin yhtenäisen veloitussjärjestelmän toimitukseen, jossa asiakas maksaa yhtiölle 6,0 miljoonaa euroa saatavista. Yhtiö teki jäljelle jääneisiin saataviin liittyvän, noin 9,0 miljoonan euron, alaskirjauksen viimeisellä neljänneksellä. Tämä seikka tulee ottaa huomioon arvioitaessa ajalta 1.1.–30.6.2016 laaditun konsernin osavuositarkastuksen säännösten mukaisuutta.

Helsingissä 27. huhtikuuta 2017

KPMG OY AB

Toni Aaltonen
KHT